

Lovforslag nr. L 5. Fremsat den 2. oktober af skatteministeren (Fogh Rasmussen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld (kursgevinstloven) og forskellige andre skattelove

(Finansielle kontrakter samt fordringer og gæld)

§ 1

I lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld (kursgevinstloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 627 af 29. september 1987, som senest ændret ved § 28 i lov nr. 386 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. I lovens *titel* ændres »fordringer og gæld« til: »fordringer, gæld og finansielle kontrakter«.

2. I § 1, 1. pkt., indsættes efter »pengefordin- ger«: »samt gevinst og tab på termiskontrak- ter og aftaler om køberetter og salgsetter«.

3. I § 1, *sidste pkt.*, ændres »§ 6, stk. 3« til: »§ 6, stk. 2«.

4. § 2, 2. pkt. ophæves.

5. § 4, 1. pkt., affattes således:

»Gevinst og tab på fordringer, som omfattes af § 1, og på kontrakter, som omfattes af § 8 C, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter statsskattelovens §§ 4-6, hvis fordringen eller kontrakten er erhvervet som vederlag i næring.«.

6. I § 5, *stk. 4*, indsættes efter »Dette gælder dog kun«: »forpligtelser i danske kroner og kun«.

7. § 6, *stk. 1 og 2*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Fordringer og gæld i danske kroner betragtes som fordringer og gæld i fremmed valuta, hvis hovedstolen, henholdsvis restgælden, reguleres i forhold til en eller flere valutakurser.«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

8. § 6, *stk. 3*, der bliver *stk. 2*, affattes således:

»Stk. 2. Gevinst på konvertible obligationer i fremmed valuta medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst, hvis den pålydende rente på erhvervestidspunk- tet er lavere end mindsterenten efter § 7. Det gælder dog ikke, hvis gevinst og tab medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindeli- ge indkomst efter aktieavancebeskatningslo- ven, eller hvis afståelsessummen beskattes som almindelig indkomst efter ligningslovens § 16 B.«.

9. I § 7, *stk. 3, 3. pkt.*, indsættes efter »bortset fra«: »konverterbare obligationer noteret over pari samt«.

10. § 7, *stk. 5, 2. pkt.* ophæves, og i stedet ind- sættes:

»Dette gælder tillige fordringer, som er ud- stedt af pengeinstitutter. 1. og 2. pkt. gælder dog kun obligationer og fordringer, som regu- leres fuldt ud efter udviklingen i de af Dan- marks Statistik beregnede forbrugerprisindeks eller nettoprisindeks.«.

11. I § 8, stk. 2, 3. pkt., ændres »§ 6, stk. 3« til: »§ 6, stk. 2«.

12. I § 8 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Hvis en skattepligtig ejer fordringer omfattet af § 6, som er udstedt på ens vilkår af samme udsteder og erhvervet på forskellige tidspunkter, anses den først erhvervede fordring for den først afståede. Tilsvarende anses den først påtagne gæld for den først indfrieede. Stk. 1, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.«.

13. I § 8 B, *stk. 1*, ændres »§§ 2–7« til: »§§ 2–7 og § 8 C«, og »eller gæld« ændres til: », gæld eller kontrakt«.

14. I § 8 B, *stk. 2*, ændres »§§ 8–9« til: »§§ 8, 8 E – F og 9«.

15. I § 8 B indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Reglerne i *stk. 1* gælder kun for personer, der har været skattepligtige efter kilde-skatteovens § 1 eller § 2, *stk. 1*, litra d, og for selskaber mv., der har været skattepligtige efter selskabsskatteovens § 2, *stk. 1*, litra a, i en eller flere perioder på i alt mindst 5 år inden for de seneste 10 år før skattepligtsophøret eller flytningen af skattemæssigt hjemsted. Reglerne i *stk. 1* gælder dog også, hvis fordringen, gælden eller kontrakten er erhvervet fra den skattepligtiges ægtefælle, og denne opfylder betingelserne i 1. pkt. Reglerne i *stk. 1* gælder ligeledes for skattepligtige, der har erhvervet fordringer, gæld eller kontrakter ved udlæg fra et dødsbo og er indtrådt i boets skattemæssige stilling vedrørende disse, samt for skattepligtige, der er indtrådt i overdragerens skattemæssige stilling efter kildeskatteovens § 33 C.«.

Stk. 3–4 bliver herefter *stk. 4–5*.

16. I § 8 B, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres i 4. *pkt.* »eller gæld« til: », gæld eller kontrakter«.

17. I § 8 B, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, indsættes efter »fordringer«: »og kontrakter omfattet af *stk. 1*«.

18. Efter § 8 B indsættes:

»§ 8 C. Gevinst og tab på terminkontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. dog §§ 8 D og 8 F.

§ 8 D. § 8 C anvendes ikke på

- 1) aftaler vedrørende fast ejendom,
- 2) tegningsretter til aktier mv., der omfattes af aktieavancebeskatningsloven,
- 3) salg af obligationer på termin eller futurekontrakt i forbindelse med kurssikring ved optagelse af realkreditlån eller realkreditlignende lån, medmindre sælger er skattepligtig efter kursgevinstlovens §§ 2–3 eller driver næring ved omsætning af fast ejendom, og
- 4) konverteringsretter knyttet til obligationer, pantebreve, gældsbreve og andre pengefordringer.

Stk. 2. § 8 C anvendes heller ikke på sædvanlige aftaler om levering af varer og tjenester til privat brug eller til brug i modtagerens virksomhed eller som produkt af egen virksomhed. Det er en betingelse, at kontrakten kun kan opfyldes ved levering. Det er endvidere en betingelse, at kontrakten ikke er noteret på børsv. m.

Stk. 3. Kontrakter, der efter *stk. 1–2* ikke omfattes af § 8 C, behandles efter skattelovgivningens almindelige regler.

§ 8 E. Gevinst eller tab efter § 8 C opgøres som forskellen mellem værdien af kontrakten ved indkomstårets udløb og værdien ved indkomstårets begyndelse. Er kontrakten anskaffet i indkomståret, opgøres gevinst eller tab som forskellen mellem værdien ved indkomstårets udløb og kontraktens anskaffelsessum. Er kontrakten realiseret i indkomståret, opgøres gevinst eller tab som forskellen mellem kontraktens afståelsesværdi og kontraktens værdi ved indkomstårets begyndelse. Er kontrakten anskaffet og realiseret i samme indkomstår, opgøres gevinst eller tab som forskellen mellem afståelsesværdien og anskaffelsessummen. Afvikles kontrakten ved levering, anses det overdragne aktiv eller passiv for erhvervet, henholdsvis afstået, til markedsværdien på afviklingsdagen.

Stk. 2. Ligningsrådet kan i ganske særlige tilfælde tillade, at gevinst og tab medregnes i det indkomstår, hvor gevinsten eller tabet realiseres. Det er en betingelse for denne dispensation, at den pågældende kontrakt indgås som led i virksomhedens primære drift for at sikre leverancer til eller fra virksomheden, og at beskatning efter *stk. 1* vil være til væsentlig økonomisk ulempe for virksomheden.

§ 8 F. Tab på kontrakter, der indeholder ret eller pligt til at afstå aktier, er fradragsberettigede

de for de skattepligtige, der er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 3. For øvrige skattepligtige gælder stk. 2 og 3.

Stk. 2. Tab på en kontrakt som nævnt i stk. 1 kan fradrages i det omfang, tabet ikke overstiger tidligere års skattepligtige nettogevinster på kontrakten.

Stk. 3. Yderligere tab, der ikke kan fradrages efter stk. 2, kan fradrages i indkomstårets og de følgende 5 indkomstårs nettogevinster på alle kontrakter omfattet af § 8 C, der indeholder ret eller pligt til at afstå eller at erhverve samme aktie som den tabgivende kontrakt. Fradrag for tab kan kun fremføres til et senere indkomstår, hvis det ikke kan rummes i skattepligtig nettogevinst i et tidligere indkomstår. Tab, der ikke kan fradrages efter stk. 2 og ikke kan fradrages i indkomstårets nettogevinster efter 1. pkt., kan overføres til fradrag i en eventuel ægtefælles nettogevinster i indkomståret på den nævnte type kontrakter. Det er dog en betingelse, at ægtefællerne er samlevende ved indkomstårets udgang, jf. kildeskattelovens § 4. Tabet kan ligeledes inden for hvert af de efterfølgende 5 indkomstår overføres til fradrag i den anden ægtefælles nettogevinster på den nævnte type kontrakter, hvis tabet ikke kan fradrages i den skattepligtiges nettogevinster på de nævnte kontrakter i det pågældende indkomstår.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder tilsvarende for kontrakter, som er baseret på et aktieindeks.«.

19. I § 9, stk. 1, affattes 1. pkt. således:

»Overdragelse og erhvervelse af en fordring omfattet af § 1 eller en kontrakt omfattet af § 8 C ved gave eller arveforskud betragtes som henholdsvis afståelse og anskaffelse.«.

20. I § 9, stk. 2, indsættes to steder efter »fordring«: »eller kontrakt«.

§ 2

I lov om indkomstskat og formueskat for personer mv. (personskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 661 af 19. oktober 1989, som senest ændret ved lov nr. 423 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) skattepligtige gevinster og fradragsberettigede tab efter kursgevinstloven,«

2. I § 4, stk. 3, indsættes i sidste punktum efter »fordringer«: »og kontrakter«.

§ 3

I lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler mv. (realrenteafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 762 af 12. december 1988, som senest ændret ved lov nr. 250 af 25. april 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 1, indsættes efter nr. 2:

»2 a) realiserede gevinster og tab på finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstlovens § 8 C og urealiserede ændringer i værdien af disse opgjort efter reglerne i kursgevinstlovens §§ 8 E og 8 F, jf. dog realrenteafgiftslovens § 4, stk. 1, om periodeafgrænsning,«.

2. I § 3, stk. 3, nr. 5, indsættes efter »rettigheder«: »omfattet af aktieavancebeskatningsloven«.

§ 4

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 19. oktober 1989, som senest ændret ved § 27 i lov nr. 386 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. § 15, stk. 4, nr. 2, affattes således:

»2) skattepligtige gevinster og fradragsberettigede tab efter kursgevinstloven,«.

2. § 15, stk. 5, nr. 3, affattes således:

»3) for underskud hidrørende fra indkomstår, hvori selskabet i hele indkomståret drev virksomhed som pengeinstitut, forsikringsselskab eller investeringsforening, eller hvor selskabet var omfattet af realkreditloven, af lov om visse kreditinstitutter eller i øvrigt udøvede næring ved køb og salg af fordringer eller drev næringsvirksomhed ved finansiering.«.

§ 5

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber mv. (selskabsskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 31. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, nr. 5 a, litra b, affattes således:

»b) erhvervede gevinster og tab efter kursgevinstlovens §§ 6, 7 og 8 C–8 F, og «.

2. I § 1, stk. 1, nr. 5 a, *litra c*, ændres »§ 2 a,« til: »§ 2 a.«.

3. I § 1, stk. 1, nr. 5 a, indsættes efter *litra c*:

»Et eventuelt negativt beløb efter *litra b* kan fradrages ved opgørelsen af det beløb, der skal udloddes. Er det samlede beløb, der herefter opgøres til udlodning, negativt, kan dette for de fem efterfølgende indkomstår fradrages ved opgørelsen af de beløb, der skal udloddes. Fradrag kan kun fremføres til et senere indkomstår, såfremt det ikke for et tidligere indkomstår kan rummes i det beløb, der skal udloddes.«.

§ 6

I lov om beskatning af medlemmer af investeringsforeninger (investeringsforeningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 654 af 8. oktober 1987, affattes § 2, stk. 1, nr. 2, således:

»2) erhvervede gevinster og tab efter kursgevinstlovens §§ 6, 7 og 8 C–8 F, og«.

§ 7

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 596 af 17. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 A, stk. 1, indsættes som 2. *pkt.*:

»På tilsvarende måde skal oplysning gives om indfrielse af obligationer, der er udstedt uden pålydende rente eller med en pålydende rente under mindsterenten, jf. kursgevinstlovens § 7.«.

2. I § 10 B, stk. 1, 1. *pkt.*, indsættes efter »rente-kuponer«: », herunder oplysning om overdragelse af obligationer, der er udstedt uden pålydende rente eller med en pålydende rente under mindsterenten, jf. kursgevinstlovens § 7.«.

3. I § 10 B indsættes efter *stk. 1*:

»*Stk. 2*. Bestemmelsen i *stk. 1* finder tilsvarende anvendelse på indgåelse af aftaler om eller overdragelse af terminskontrakter, køberetter og salgsetter omfattet af kursgevinstloven, når en af aftaleparterne er en person.«.

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

§ 8

Stk. 1. Loven har virkning fra den 2. oktober 1990.

Stk. 2. § 1, nr. 4, har virkning fra og med den 1. januar 1991. Selskaber mv., der skal medregne gevinst og tab på fordringer og gæld, som efter de hidtidige regler ikke har skullet medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, kan ved anvendelse af kursgevinstlovens § 8, stk. 2, i stedet for anskaffessummen, henholdsvis værdien ved forpligtelsens påtagelse, benytte værdien ved begyndelsen af indkomståret 1991 eller værdien pr. 31. december 1990. Valget skal træffes samlet for samtlige fordringer og forpligtelser under ét.

Stk. 3. § 1, nr. 6, har virkning for forpligtelser, der stiftes den dato, der er nævnt i *stk. 1*, eller senere. Kursgevinstlovens § 5, stk. 4, finder ikke anvendelse for forpligtelser i fremmed valuta, som selskaber mv., der efter § 1, nr. 4, omfattes af kursgevinstlovens § 2, havde påtaget sig før den dato, der er nævnt i *stk. 1*.

Stk. 4. Skattepligtige, der efter § 1, nr. 7, skal medregne gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta, som efter de hidtidige regler ikke har skullet medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, kan ved anvendelse af kursgevinstlovens § 8, stk. 2, i stedet for anskaffessummen, henholdsvis værdien ved forpligtelsens påtagelse, benytte værdien på den dato, der er nævnt i *stk. 1*. Valget skal træffes samlet for samtlige fordringer og forpligtelser under ét.

Stk. 5. § 1, nr. 9, har virkning for fastsættelse af mindsterenten for 1. halvår 1991 og senere.

Stk. 6. § 1, nr. 15, har virkning for ophør af skattepligt, flytning af skattemæssigt hjemsted eller overdragelse af fordringer mellem ægtefæller, der sker den 18. februar 1987 eller senere.

Stk. 7. § 1, nr. 18, har virkning for kontrakter, der erhverves den 1. januar 1991 eller senere.

Stk. 8. Ved opgørelsen af gevinster og tab efter kursgevinstlovens § 6, der efter § 5, nr. 1, omfattes af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, *litra b*, finder *stk. 4* tilsvarende anvendelse.

Stk. 9. § 6 har virkning fra og med den 1. januar 1991.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er et led i regeringens marginalskattepakke, der består af i alt 6 lovforslag. Det samlede formål med de 6 lovforslag er at sænke marginalskatte og tilvejebringe finansiering heraf.

Der henvises til bemærkningerne til det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige skattelove (marginalskattelettelser mv.), L3, hvor der dels redegøres nærmere for baggrunden for de fremsatte lovforslag, dels gives en kort beskrivelse af indholdet af alle 6 lovforslag.

Nærværende lovforslag har foruden ovennævnte formål følgende særlige formål:

- At skabe klare og mere enkle regler for den skattemæssige behandling af de såkaldte finansielle instrumenter.
- At indføre en symmetrisk beskatning af kursgevinster og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta for alle skattepligtige.
- At inddrage alle selskaber, fonde mv. under den generelle skattepligt for gevinst og tab på fordringer og gæld, som gælder for næringskattepligtige.
- At udvide realkreditinstitutters, pengeinstitutters m.fl.'s fradragsret for emissionskurstab på obligationer mv. til at omfatte alle fremmedmøntede obligationer, det vil sige også obligationer, der på udstedelsestidspunktet opfylder mindsterentekravet.
- At justere reglerne for fastsættelse af mindsterenten, således at konverterbare obligationsserier noteret over pari udgår af beregningsgrundlaget.
- At justere kursgevinstlovens regler om beskatning ved fraflytning. Ændringen har til formål at forhindre en utilsigtet beskatning af udlændinge, der efter en kort periode med skattepligt i Danmark fraflytter landet.

Ad a) Beskatning af finansielle kontrakter.

I de senere år er der sket en kraftig vækst i anvendelsen af de nye finansielle instrumenter (finansielle kontrakter). Det gælder især i udlandet, men også i

Danmark forekommer kontraktformer under betegnelsen futures, terminkontrakter og optioner mv. i stærkt stigende omfang. Der er åbnet et options- og futuremarked på Københavns Fondsbørs i efteråret 1988.

Den gennemsnitlige daglige omsætning med finansielle instrumenter på det danske standardiserede marked for børsnoterede options- og futurekontrakter var i de første 6 måneder af 1990 ca. 1,8 mia. kr. (nominelt), jf. nedenstående tabel. Markedet omfatter hovedsagelig professionelle markedsdeltagere, d.v.s. næringskattepligtige, erhvervsdrivende og realeanteafgiftspligtige.

Omsætning af finansielle kontrakter i Garantifonden i januar-juni 1990

	Antal børsdage	Omsætning ¹⁾	Gennemsnitlig daglig omsætning
	Antal	Mill.kr.	Mill.kr.
Call-options ²⁾ . . .	122	23.388	192
Put-options ²⁾ . . .	122	12.900	106
Futures ²⁾	122	175.021	1.435
Futures på Danske Statslån	122	3.495	29
Futures på aktieindeks	122	6.093	50
I alt	122	220.897	1.811

¹⁾ Det underliggende aktivs nominelle værdi er 1 mill. kr. Dog er kontraktværdien for futures på Danske Statslån 100.000 kr.

²⁾ Det underliggende aktiv er obligationer (9 pct. 2006). Omsætningen af 9 pct. 2006 er på ca. 310 mia. kr., jf. Fondsbørsens registreringer januar - juni 1990.

En *option* er en kontrakt mellem to parter, udstederen og erhververen. Kontrakten giver erhververen en ret, men ikke en pligt, til enten at købe eller at sælge en fastsat mængde af et bestemt aktiv (eller passiv) på eller inden en udløbsdag til en aftalt pris. Erhververen af en option har således en valgret, og udstederen en tilsvarende eventualforpligtelse. For retten til at købe (købsoption) eller sælge (salgsoption) det un-

F. t. l. vedr. kursgevinstloven m.m.

derliggende aktiv betaler erhververen en pris (præmien) til udstederen. Skatteretligt må en option betragtes som en køberet eller salgsret.

For *terminskontrakter* gælder, at kontrakten giver både køberen og sælgeren pligt til at købe, henholdsvis sælge, en fastsat mængde af et bestemt aktiv (eller passiv) på en bestemt fremtidig dato til en aftalt pris.

Futures er en særlig type terminskontrakter, der f.eks. er standardiserede med hensyn til løbetid, kontraktstørrelse og underliggende aktiver. For terminskontrakter og futures er der, i modsætning til optioner, en symmetrisk risiko mellem erhververen og udstederen.

Kontrakter, der anvendes som finansielle instrumenter, opfyldes normalt ikke ved levering af det underliggende aktiv, men ved differenceafregning. Differenceafregningen består i forskellen mellem markedsprisen og den i kontrakten aftalte pris på det underliggende aktiv. Differenceafregningen kan enten ske på kontraktens udløbstidspunkt eller ved løbende afregning i kontraktperioden.

Det underliggende aktiv behøver ikke at være et fysisk aktiv. Der vil ofte være tale om et såkaldt syntetisk aktiv, f.eks. et aktieindeks. Når det finansielle instrument ikke er baseret på et fysisk aktiv, vil der altid ske differenceafregning, da det underliggende aktiv ifølge sagens natur ikke kan leveres.

De finansielle kontrakter kan anvendes til at mindske en uønsket risiko. Der kan for eksempel være tale om virksomheder, der ønsker at beskytte sig mod uventede svingninger i priser eller valutakurser i forbindelse med deres køb eller salg i udlandet. Også privatpersoner kan ved hjælp af finansielle kontrakter begrænse risikoen ved deres investeringer.

Eksempel: En dansk eksportør kan afdække sin risiko således: Eksportøren har afgivet et bindende tilbud på levering af et parti varer til en værdi af 1 million dollars til en amerikansk kunde. Kunden har 1 måneds frist til at acceptere tilbuddet, og derefter er der 3 måneders leveringstid på varerne. Eksportøren, hvis udgifter til varerne afholdes i danske kroner, ønsker at sikre sig mod ændringer i valutakursen enten i tilbudsperioden eller i leveringsperioden.

I den 3 måneders periode, fra tilbuddet er accepteret og til varerne leveres, ved eksportøren, at udgifterne til produktion eller indkøb af varerne skal afholdes i danske kroner, og at varerne vil blive betalt i dollars. For at sikre sig mod ændringer i valutakursen kan eksportøren, når tilbuddet er accepteret, sælge 1 million dollars på en 3 måneders terminskontrakt. Herved bliver indtægten i danske kroner sikret.

I perioden fra afgivelsen af det bindende tilbud og indtil acceptfristens udløb kan eksportøren ikke sikre sig ved at sælge valutaen på termin, da det ikke er af-

gjort, om eksportøren vil få eksportordren og dermed valutaindtægten. I denne situation kan den mulige valutaindtægt sikres ved at erhverve en 4 måneders salgsoption på 1 million dollars. Det vil sige, at eksportøren får en ret, men ikke en pligt, til at sælge den valutaindtægt på 1 million dollars, som eventuelt erhverves om 4 måneder.

Det er også muligt at kombinere de finansielle kontrakter som sikringsinstrumenter.

Eksportøren i eksemplet kan erhverve en købsoption til en valutaterminskontrakt. Det vil sige, at eksportøren får en ret til om 1 måned at indgå en 3 måneders terminskontrakt om salg af 1 million dollars til en bestemt kurs. Hvis den amerikanske køber ikke accepterer tilbuddet, kan den danske eksportør blot undlade at udnytte sin ret til at indgå terminskontrakten om salg af dollars.

I stedet for en principielt ubegrænset risiko for kurstab på sit eventuelle dollarvederlag kan eksportøren begrænse tabet til præmien, dvs. prisen, der er betalt for optionen (køberetten).

Gældende skatteregler.

Der hersker betydelig usikkerhed om, hvorledes de finansielle kontrakter skattemæssigt skal behandles efter gældende regler.

Skatteministeren nedsatte i 1987 et udvalg (Optionsudvalget), der fik til opgave at beskrive og vurdere de gældende skatteregler på området. Udvalget skulle udarbejde forslag til ændrede regler, hvis det fandt de gældende regler uhensigtsmæssige eller utilstrækkelige. Optionsudvalget har afsluttet sit arbejde ved offentliggørelsen af betænkning nr. 1139, Beskatning af finansielle instrumenter.

Udvalget konkluderede på grundlag af sine undersøgelser, at den gældende lovgivning er et uhensigtsmæssigt regelsæt for den skattemæssige behandling af finansielle kontrakter. Det skyldes først og fremmest den store usikkerhed om beskatningen og de mange vanskelige afgrænsningsspørgsmål, som de gældende regler giver anledning til. Hertil kommer, at der er mulighed for skattearbitrage i forbindelse med de finansielle kontrakter ved beskatning efter det såkaldte realisationsprincip, dvs. når beskatningen finder sted i det indkomstår, hvor gevinst eller tab på kontrakten realiseres.

Forslaget.

Det foreslås, at gevinst og tab på køberetter, salgsretter og terminskontrakter, der kan anvendes som finansielle instrumenter, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, normalt som kapitalindkomst. Efter forslaget skal der gælde samme regler for alle skattepligtige, dvs. næringsskattepligtige, er-

hvervsdrivende i øvrigt og private. Realrenteafgiftspligtige skal tilsvarende medregne gevinst og tab på finansielle kontrakter i afgiftsgrundlaget.

Efter forslaget opgøres gevinst og tab på kontrakterne selvstændigt. Det vil sige, at gevinst og tab på kontrakten opgøres uafhængigt af resultatet for det underliggende aktiv.

Gevinst og tab på kontrakterne vil som udgangspunkt blive omfattet af en generel, symmetrisk beskatning. Dette indebærer, at alle gevinster er skattepligtige og alle tab fradragsberettigede for alle skattepligtige og realrenteafgiftspligtige.

Det foreslås, at gevinst og tab på kontrakterne skal opgøres efter det såkaldte lagerprincip. Det vil sige, at resultatet opgøres hvert år på grundlag af kontraktens værdi ved slutningen af indkomståret, selv om kontrakten først realiseres i et senere år. I ganske særlige tilfælde kan det foreslåede lagerprincip imidlertid skabe væsentlige problemer for en virksomhed. Det foreslås, at Ligningsrådet i disse tilfælde skal kunne give dispensation til, at virksomheden i stedet kan anvende realisationsprincippet.

For at undgå skattearbitrage i forbindelse med de foreslåede regler vedrørende finansielle kontrakter foreslås en ændring af kursgevinstloven, jf. punkt b nedenfor.

Der foreslås endvidere en særregel for tab på finansielle kontrakter, som kan indebære salg af aktier. Det drejer sig om udstedte køberetter og erhvervede salgsretter til aktier samt salg af aktier på terminskontrakter. For at undgå skattearbitrage i forbindelse med aktieavancebeskatningslovens regler om skattefrihed for almindelige minoritetsaktier med mindst tre års ejertid foreslås det, at tab på sådanne kontrakter kun kan fratrækkes i det omfang, de kan rummes i tidligere års beskattede nettogevinster på samme kontrakt eller i indkomstårets og de følgende fem års nettogevinster på kontrakter vedrørende samme aktie.

Kontrakter, der baseres på et aktieindeks, behandles på samme måde som kontrakter vedrørende aktier. Det vil sige, at også følgende kontrakter omfattes af reglerne om begrænset fradragsret: Udstedte futures, udstedte købsoptioner og erhvervede salgsoptioner baseret på aktieindeks samt »salg« på termin af aktieindeks.

Ad b) Beskatning af kursgevinster og -tab på fordringer og gæld i fremmed valuta.

Efter gældende regler er gevinst og tab på personer ikke-erhvervsmæssige fordringer og gæld i fremmed valuta indkomstopgørelsen uvedkommende. Dog er kursgevinster på fordringer skattepligtige, hvis den pålydende rente på erhvervelsesdagspunktet

er lavere end mindsterenten. Det vil sige, at privatpersoners gevinster på fremmedmøntede fordringer er skattefri, hvis mindsterentekravet er opfyldt, og deres tab er ikke fradragsberettigede.

Det foreslås, at gevinst og tab skal være skattepligtig, henholdsvis fradragsberettiget, også for personers ikke-erhvervsmæssige fordringer og gæld i fremmed valuta. Samtidig foreslås mindsterentereglen ophævet for fordringer i fremmed valuta. Efter forslaget skal der således gælde samme regler for selskaber og fonde mv., erhvervsdrivende og private.

Forslaget vil betyde, at den skattemæssige behandling af gevinst og tab på personers fordringer og forpligtelser i fremmed valuta ikke længere vil forudsætte en vurdering af, om den enkelte fordring eller forpligtelse har tilknytning til erhvervsmæssig virksomhed.

Desuden vil forslaget gøre det økonomisk uinteressant at indgå i rent skattemæssigt begrundede arrangementer, hvor private optager lån i en højtforrentet fremmed valuta for at investere pengene i obligationer i samme valuta, hvor der på obligationerne dels vil være en skattepligtig renteindtægt, der netop opfylder mindsterentekravet, dels en betydelig skattefri kursgevinst. Sådanne arrangementer, der i sig selv er tabgivende, kan under de gældende regler give en skattemæssigt betinget, risikofri gevinst. Gevinsten beror på, at renteudgiften på lånet er fuldt fradragsberettiget, og alene renteindtægten på obligationerne beskattes, mens kursgevinsten er skattefri. Arrangementet kan være risikofrit såvel med hensyn til valutakursændringer, da lån og obligationer holdes i samme valuta, som med hensyn til børskursændringer, da obligationerne beholdes til indfrielsestidspunktet.

Endelig vil forslaget hindre, at der opstår mulighed for skattearbitrage ved samspil mellem de foreslåede regler for beskatning af finansielle kontrakter og de gældende regler for beskatning af fordringer og gæld i fremmed valuta.

Ad c) Generel beskatning af gevinst og tab på fordringer og gæld i danske kroner hos selskaber og fonde mv.

Det foreslås, at kredsen af generelt skattepligtige i kursgevinstloven udvides til at omfatte alle selskaber mv.

Efter gældende regler omfattes følgende selskaber mv. af næringskattepligten: Pengeinstitutter, forsikringselskaber, investeringsforeninger, realkreditinstitutter og kreditinstitutter. Desuden omfattes selskaber, der i øvrigt udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering.

Næringskattepligtige skal ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregne alle kursgevinster

såvel på deres fordringer som på deres gæld, og de har tilsvarende fradragsret for tab på fordringer og gæld. Det foreslås, at disse regler skal gælde for alle selskaber mv.

Selskaber, der ikke er næringskattepligtige, er omfattet af kursgevinstlovens almindelige regler for fordringer, herunder specielt mindsterentereglen, hvor efter kursgevinster på blåstemplede danskmonterede fordringer er skattefri.

Hvis fordringer og gæld er i fremmed mønt, beskattes også ikke-næringskattepligtige selskaber allerefter gældende regler af alle gevinster og har fradragsret for tab.

Den foreslåede ophævelse af ikke-næringskattepligtige selskabers skattefrihed af gevinster på blåstemplede danskmonterede fordringer skal ses i sammenhæng med, at der samtidig foreslås fradragsret for tab på alle typer fordringer. Hertil kommer, at den samlede beskatning af et selskab og dets aktionærer foreslås lempet i det lovforslag om ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter, som fremsættes samtidig med nærværende forslag.

Ad d) Realkreditinstitutters, pengeinstitutters m.fl.'s fradragsret for emissionskurstab på fremmedmonterede obligationer.

Efter gældende regler er næringskattepligtige selskabers og personers fradragsret for kurstab begrænset, idet der ikke er fradragsret for emissionskurstab på obligationer mv., der på stiftelsestidspunktet opfylder mindsterentekravet. Den manglende fradragsret for kurstabet er begrundet i, at den modsvarende kursgevinst er skattefri hos private obligationskøbere.

Som nævnt under b) foreslås generel beskatning af kursgevinster og -tab vedrørende fremmedmonterede fordringer og forpligtelser. Da der ikke længere vil være skattefri kursgevinster på fremmedmonterede obligationer, er der ikke grund til at afskære næringskattepligtige samt øvrige generelt skattepligtige efter kursgevinstloven (jf. den foreslåede ændring til kursgevinstloven under punkt c) ovenfor) fra at fradrage emissionskurstabet på sådanne obligationer mv. Det foreslås derfor, at den nævnte begrænsning ophæves.

Ad e) Justering af mindsterenteberegningen.

Efter de gældende regler indgår alle obligationer i åbne serier i grundlaget for fastsættelse af mindsterenten. På grund af risikoen for konvertering kan konverterbare obligationer ikke stige til kurser væsentligt over pari, og det medfører, at et generelt rentefald ikke fuldt ud får virkning på beregningen af mindsterenten, hvilket kan bremse rentefaldet. Det foreslås derfor, at konverterbare obligationer udgår

af beregningsgrundlaget for mindsterenten de børsdage, hvor de noteres over pari.

Ad f) Fraflytningsbeskatning.

Som et led i skatteflugtspakken i 1987 indførtes en bestemmelse om beskatning af urealiserede kursgevinster ved fraflytning. Bestemmelsen omfatter uilsigtet alle fraflyttere uanset varigheden af deres forudgående skattepligt. Det foreslås at justere bestemmelsen, således at kortvarig skattepligt i Danmark ikke udløser beskatning ved fraflytning.

2. Forslagets provenumæssige konsekvenser.

Handelen med de finansielle instrumenter foregår dels over det standardiserede marked, dels med direkte forbindelse mellem køber og sælger, og gevinst og tab opgøres og beskattes ved realisation. Lovforslagets hovedelement om en generel, symmetrisk beskatning af finansielle kontrakter vil ikke have provenumæssige virkninger, for så vidt angår næringskattepligtige og erhvervsdrivende, der er de væsentligste markedsdeltagere, fordi disse allerede efter gældende regler beskattes symmetrisk. Derimod må den foreslåede indførelse af lagerprincippet antages at medføre en beskedent provenumgevinster. Det skyldes, at realisationsprincippet generelt åbner mulighed for skatteudskydelse, da den skattepligtige selv vælger, hvornår gevinster og tab skal realiseres og dermed beskattes. Ændring til lagerprincippet vil derfor mindske muligheden for at opnå en risikofri rentefordel.

Det præciseres endvidere i forslaget, at realrenteafgiftspligtige skal medregne gevinst og tab på finansielle kontrakter i afgiftsgrundlaget. Efter gældende regler er realrenteafgiftspligtige afgiftspligtige af alle former for formueafkast bortset fra afkast af aktier og indeksobligationer. Forslaget må for realrenteafgiftspligtige antages ikke at have væsentlige provenumæssige konsekvenser.

For private vil de såkaldte kurskontrakter til kurssikring ved optagelse af realkreditlån og realkreditlignende lån fortsat efter forslaget være indkomstopgørelsen uvedkommende. Bortset herfra har private personer på grund af usikkerheden om, hvorledes de finansielle kontrakter skattemæssigt behandles efter gældende lovgivning, næppe i væsentligt omfang investeret i finansielle kontrakter, da der kunne blive tale om beskatning efter statsskattelovens § 4. I så fald er tab ikke fradragsberettigede, mens gevinster er skattepligtige. Med de foreslåede regler gives der i højere grad mulighed for, at også private kan investere i finansielle kontrakter. Der kan derfor være et beskedent provenutab forbundet med generelt at indfø-

re symmetrisk beskatning af finansielle kontrakter for private personer.

Det er ikke muligt nærmere at skønne over de nævnte provenuvirkninger for de forskellige grupper af skatte- og afgiftspligtige, men som helhed må de foreslåede regler for finansielle kontrakter dog antages ikke at have væsentlige provenumæssige konsekvenser.

Den foreslåede inddragelse af alle selskabsbeskattede selskaber og skattepligtige efter fondsbeskatningsloven under den generelle skattepligt for gevinst og tab på fordringer og gæld vil medføre et merprovenu. Der foreligger ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at foretage et blot nogenlunde underbygget provenuskøn. Det er rent skønsmæssigt anslået, at det årlige merprovenu vil andrage et beløb i størrelsesordenen 100 – 200 mill. kr. Den generelle kursgevinstbeskatning af selskaber mv. indebærer endvidere, at der gives fradrag for virksomheders emissionskurstab ved udstedelse af uforrentede gældsbreve (virksomhedscertifikater). Dette skønnes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser, da virksomhederne efter gældende regler ikke har anvendt virksomhedscertifikater, men har trukket låneomkostningerne i form af rente.

Efter gældende regler er privatpersoners gevinster på fordringer i fremmed valuta skattefri, hvis mindsterentekravet er opfyldt, og deres tab er ikke fradragberettigede. Gevinst og tab på privatpersoners ikke-erhvervsmæssige gæld i fremmed valuta medregnes ikke ved indkomstopgørelsen. Efter lovforslaget bliver gevinst og tab også på privates ikke-erhvervsmæssige fordringer og gæld i fremmed valuta henholdsvis skattepligtig og fradragberettiget, og samtidig ophæves mindsterentereglen for fordringer i fremmed valuta. Forslaget vil afskære mulighederne for risikofri skattearbitrage i højrente-valutaer, hvilket vil give en vis provenugevinst, jf. opblomstringen af de såkaldte »Australdollararrangementer«, der nu i vidt omfang baseres på engelske pund. Til gengæld bliver der fradrag for privates kurstab på mellemværender i udenlandsk valuta, hvilket kan indbære et vist provenutab. Det er ikke muligt præcist at opgøre den samlede nettoprovenuvirkning.

Hvis man antager, at der under gældende regler sker en skattebetinget låntagning i højrente-valutaer på 10 mia. kr. på årsbasis, og at forskellen mellem lånerenten og den pålydende obligationsrente er 5 pct.-enheder, vil lovforslaget medføre en provenugevinst af størrelsesordenen 250 mill. kr. som følge af afskæringen af denne skattearbitrage. Den foreslåede fradrag for privates kurstab på mellemværender i udenlandsk valuta kan navnlig medføre et provenutab i relation til eksisterende gæld. Der foreligger ik-

ke oplysninger om størrelsen af privatpersoners gæld i udenlandsk valuta, men det må antages, at gælden er af en forholdsvis begrænset størrelsesorden. Provenutabet ved fradragretten for valutakurstab i relation til eksisterende gæld må derfor skønnes at være begrænset. Hertil kommer et vist merprovenu fra den foreslåede beskatning af valutakursgevinster.

I det omfang fradragretten for kurstab tilskynder private til at optage lån i udenlandsk valuta, vil fradragretten isoleret set medføre et provenutab, men dette vil med uændret samlet låntagning blive modsvaret af et fald i de egentlige renteudgifter. Hvis den udenlandske effektive lånerente incl. valutakursændringer er lavere end den danske rente, vil en forøget låntagning i udenlandsk valuta endog kunne medføre en provenugevinst.

På denne baggrund kan provenugevinsten ved de foreslåede regler for privatpersoners gevinster og tab på udenlandske fordringer og gæld med betydelig usikkerhed anslås til størrelsesordenen 250 mill. kr. på helårsbasis. Heraf tilfalder godt halvdelen kommunerne.

Endvidere foreslås det, at næringssskattepligtiges samt andre generelt skattepligtiges fradrag for emissionskurstab på obligationer mv. udvides til også at omfatte fremmedmøntede obligationer, der opfylder mindsterentekravet. Dette kan ikke antages at medføre et egentligt provenutab, for så vidt realkreditinstitutterne under gældende regler ikke vil udstede sådanne obligationer med underkurs af betydning.

Det foreslås endvidere, at konverterbare obligationer noteret over pari udgår af beregningsgrundlaget for mindsterenten med henblik på at forbedre kapitalmarkedets funktion. De gældende regler har haft den utilsigtede virkning, at mindsterenten vanskeligt har kunnet falde under 9 pct., selv om forholdene på obligationsmarkedet f.eks. i dele af 1989 ville tilsige en lavere mindsterente, hvis markedrenten for nyudstedte 9 pct. obligationer var lagt til grund. Den højere mindsterente har på den ene side reduceret de ikke-fradragberettigede kurstab ved realkreditlåntagning, således at en større del af den effektive rente udgøres af fradragberettiget direkte rente. På den anden side har den højere mindsterente indsnævret private obligationskøberes mulighed for at opnå skattefrie kursgevinster på nyudstedte obligationer, mens kuponrenter ikke har betydning for institutionelle investoreres skattebetaling. Det er ikke muligt at skønne nærmere over disse provenuvirkninger, men forslaget om at korrigere mindsterenteberegningen antages ikke at have væsentlige provenumæssige konsekvenser.

Som led i skatteflugtspakken indførtes beskatning af visse urealiserede kursgevinster ved fraflytning. Det foreslås at justere denne bestemmelse, således at kortvarig skattepligt i Danmark ikke udløser skattepligt ved fraflytning. Dette kan ikke antages at medføre nævneværdige provenumæssige konsekvenser.

3. Forslagets administrative konsekvenser

Der henvises til bemærkningerne i forslag til lov om ændring af forskellige skattelove (marginalskatteløstelser mv.), L 3, som fremsættes samtidig med nærværende lovforslag.

4. Kursgevinstloven og ligningsloven er senest ændret ved lov nr. 386 af 13. juni 1990, jf. Folketingstidende 1989 - 1990, sp. 8858, 8915, 9401, 9759; tillæg A sp. 5519; tillæg C sp. 719.

Persoonskatteloven er senest ændret ved lov nr. 423 af 13. juni 1990, jf. Folketingstidende 1989-90, sp. 8972, 9203, 10.483, 11.112; tillæg A sp. 5611; tillæg C sp. 1023.

Realrenteafgiftsloven er senest ændret ved lov nr. 250 af 25. april 1990, jf. Folketingstidende 1989-90, sp. 5457, 5924, 7839, 8123; Tillæg A sp. 4765; tillæg B sp. 589, 649; tillæg C sp. 425.

Selskabsskatteloven er senest ændret ved lov nr. 255 af 25. april 1990, jf. Folketingstidende 1989-90, sp. 4767, 5697, 8145, 8371; tillæg A sp. 4001; tillæg B sp. 643; tillæg C sp. 451.

Investeringsforeningsloven er senest ændret ved lov nr. 108 af 11. marts 1987, jf. Folketingstidende 1986-87, sp. 3892, 5485, 7280, 7808; tillæg A sp. 2567; tillæg B sp. 469; tillæg C sp. 269.

Skattekontrolloven er senest ændret ved lov nr. 59 af 7. februar 1990, jf. Folketingstidende 1989-90, sp. 978, 1621, 5463, 5696; tillæg A sp. 1281; tillæg B sp. 511; tillæg C sp. 307.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1, 2 og 3

De foreslåede ændringer er konsekvensændringer af redaktionel karakter.

Til § 1, nr. 4

(generel skattepligt for selskaber mv.)

Det foreslås, at alle selskaber mv. skal omfattes af kursgevinstlovens regler om generel skattepligt af gevinst og tab på fordringer og gæld.

Efter gældende regler beskattes ikke-pengenæringsdrivende selskaber efter samme regler som private af deres danskøntede fordringer og gæld. Dette indebærer, at kursgevinster på fordringer, som opfylder mindsterentekravet (blåstemplede fordringer),

er skattefri, mens kurstab på fordringer ikke er fradragsberettigede. Gevinst og tab på gæld medregnes ikke ved indkomstopgørelsen.

Efter forslaget ophæves mindsterentereglen for fordringer ejet af selskaber mv. Det vil sige, at alle kursgevinster er skattepligtige uanset fordringens pålydende rente. Samtidig bliver kurstab fradragsberettigede. Kursgevinster og -tab på gæld foreslås tilsvarende medregnet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

De foreslåede regler gælder allerede for selskabernes fremmedøntede fordringer og gæld og er mægen til de regler, der gælder for næringssskattepligtige selskaber og personer.

Efter gældende regler har ikke-næringssskattepligtige ikke fradragsret for kurstab ved udstedelse af gældsbreve i danske kroner. Dette vanskeliggør virksomhedernes mulighed for at fremskaffe kapital ved udstedelse af såkaldte virksomhedscertifikater, som er kortfristede, normalt uforrentede, værdipapirer, der udstedes til kurser under pari og indfries til pari ved udløb. Virksomhedscertifikater er meget anvendt af virksomheder i udlandet til udligning af likviditetsforskydninger. I dag er danske ikke-næringssskattepligtige selskaber henvist til enten at optage sådanne lån via et næringssskattepligtigt finansieringsdatterselskab eller at udstede virksomhedscertifikaterne i fremmed valuta og derefter eventuelt ombytte lånene til kronelån.

De gældende skatteregler må antages at være en væsentlig årsag til, at virksomhedscertifikater kun har ringe udbredelse i Danmark.

Når selskaber mv. efter forslaget inddrages under generel skattepligt af fordringer og gæld, vil de få samme adgang til tabsfradrag som de næringssskattepligtige efter gældende regler. Selskaberne får derfor også mulighed for udstedelse af virksomhedscertifikater i danske kroner med fradragsret for emissionskurstab, når den pålydende rente er lavere end mindsterenten. Køberens kursgevinster på certifikatet, der svarer til kurstab, er i forvejen skattepligtig indkomst, da mindsterentekravet ikke er opfyldt.

Til § 1, nr. 5

Forslaget præciserer, at skattepligtige, der modtager finansielle kontrakter som betaling for tjenesteydelser, varer mv., vil blive beskattet af fortjeneste og tab på disse kontrakter efter reglerne om næring. Det vil altså sige, at fortjeneste og tab i disse tilfælde indgår i den personlige indkomst og ikke i kapitalindkomsten. Dette er i overensstemmelse med de eksisterende regler om beskatning af fordringer (f.eks. ikke-børsnoterede obligationer, pantebreve mv.), der er

modtaget som betaling som led i modtagerens næringsvirksomhed.

Til § 1, nr. 6

(fremmedmøntede obligationer)

Det foreslås, at alle generelt skattepligtige skal have fradragsret for kurstab ved udstedelsen af fremmedmøntede obligationer m.v.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den ændring af beskatningsreglerne for fremmedmøntede fordringer, som foreslås i § 1, nr. 7, og udvidelsen af kredsen af generelt skattepligtige, som foreslås i § 1, nr. 4. Efter gældende regler gælder mindsterentereglen også for fremmedmøntede fordringer. Det vil sige, at kursgevinster på obligationer mv. i fremmed valuta er skattefri for ikke-erhvervsdrivende, hvis den pålydende rente på obligationen på erhvervstidspunktet ikke er lavere end mindsterenten. Som konsekvens heraf har næringsskattepligtige, for eksempel realkreditinstitutter, ikke fradragsret for kurstab ved udstedelse af sådanne fremmedmøntede obligationer. Det samme gælder ved udstedelse af »blåstemplede« obligationer i danske kroner, hvor kursgevinster er skattefri for ikke-næringsskattepligtige obligationsejere.

Som nævnt foreslås det i § 1, nr. 7, at mindsterentereglen for fremmedmøntede fordringer ophæves, og at alle kursgevinster derved bliver skattepligtige. Når obligationsejeren ikke længere kan opnå skattefrie kursgevinster på obligationer i fremmed valuta, er der ikke grund til at afskære obligationsudstederen fra fradragsret for kurstab ved udstedelse af disse obligationer.

Til § 1, nr. 7

(fremmedmøntede fordringer og gæld)

Der er tale om en ændring, der er en nødvendig følge af de foreslåede regler for beskatning af finansielle kontrakter.

Kursgevinstlovens § 6, stk. 1, bestemmer, at gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for selskaber og fonde. For personer medregnes sådanne gevinster og tab ligeledes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvis det godtgøres, at fordringen eller gælden har tilknytning til erhvervs-mæssig virksomhed.

De nævnte selskaber mv. og erhvervsdrivende beskattes således af gevinster på fordringer og gæld i fremmed valuta og har fradragsret for tab herpå. For øvrige skattepligtige, dvs. for personers ikke-erhvervs-mæssige fordringer og gæld i fremmed valuta, gælder, at gevinst og tab er indkomstopgørelsen

uvedkommende. Det vil sige, at gevinst er skattefri og tab ikke fradragsberettiget. Det er dog fastsat i § 6, stk. 2, at gevinst på fordringer i fremmed valuta er skattepligtig, hvis fordringens pålydende rente på erhvervstidspunktet er lavere end den gældende mindsterente.

Efter forslaget indføres ens regler for alle skattepligtige, dvs. selskaber mv., erhvervsdrivende og private, der har gevinst eller tab på fordringer eller gæld i fremmed valuta. Gevinst bliver skattepligtig, og tab bliver fradragsberettiget, således som det hidtil har været gældende for selskaber og erhvervsdrivende.

Som hidtil omfatter kursgevinster og kurstab både værdiændringer på grund af ændringer i valutakursen og værdiændringer på grund af ændringer i værdien af fordringen eller gælden opgjort i den pågældende valuta (børskursændringer).

Forslaget om ensartede regler for alle skattepligtige skal blandt andet hindre, at der kan drives skattearbitrage i forbindelse med de foreslåede regler for de finansielle kontrakter.

Optionsudvalget har i sin betænkning om finansielle instrumenter (betænkning nr. 1139) påvist, at der ved en symmetrisk beskatning af valutaterminskontrakter kan opnås en næsten sikker gevinst efter skat, hvis gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta holdes uden for opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Eksempel: Et lån optages i en højtforrentet, svag valuta, låneprovenuet veksles til danske kroner og et beløb i den samme valuta svarende til hovedstolen plus renterne på lånet købes på termin til det tidspunkt, hvor lånet skal tilbagebetales. Hvis gevinst og tab på terminskontrakten er skattepligtig, samtidig med at kursgevinst og -tab på gælden i fremmed valuta er skattefri, vil arrangementet give en næsten sikker gevinst efter skat. Størrelsen af gevinsten afhænger af, hvor meget den udenlandske valuta falder i værdi over for danske kroner.

Ved den foreslåede ændring vil der ikke være mulighed for en sådan sikker, skattebetinget gevinst.

Det foreslås, at fordringer og gæld i danske kroner skal behandles som fordringer og gæld i fremmed valuta, hvis fordringens hovedstol (henholdsvis restgælden) reguleres i forhold til en eller flere valutakurser. Fordringer og gæld, der reguleres på denne måde, fungerer i praksis ganske som fordringer og gæld i fremmed valuta. Beskatningsreglerne for disse bør derfor være ens.

Der foreslås ikke ændringer i reglerne om opgørelse af gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta. Hovedreglen vil derfor fortsat være, at resultatet skal opgøres efter realisationsprincippet, dvs. gevinst og tab medregnes på det tidspunkt, hvor de

realiseres. De skatteydere, der i forvejen anvender det såkaldte lagerprincip, skal fortsat anvende dette, dvs. at gevinst og tab opgøres som forskellen mellem værdien ved årets begyndelse og årets slutning.

Der er i den senere tid forekommet arrangementer, hvorved privatpersoner ved investering i fremmedmøntede obligationer for lånte midler har kunnet opnå en risikofri gevinst efter skat. Arrangementerne er fortrinsvis etableret i australske dollars og engelske pund.

Arrangementet går ud på at købe fremmedmøntede obligationer med en pålydende rente, der svarer til mindsterenten, for tiden 9 pct. Hvis renteniveauet i den pågældende valuta er væsentligt over mindsterenten, vil der være en betydelig kursgevinst på obligationen. Kursgevinsten er efter gældende regler skattefri for personer, hvis obligationen ikke indgår i erhvervsvirksomhed.

For eksempel er renteniveauet for kortfristede engelske obligationer 14½ pct. En obligation i engelske pund med 9 pct. pålydende rente og en løbetid på 1 år vil derfor kunne anskaffes til kurs 95. Ved at optage et lån i engelske pund og købe 9 pct.-obligationer for lånebeløbet vil det således være muligt at opnå dels en skattepligtig renteindtægt, dels en skattefri kursgevinst på obligationen. Den fulde renteudgift på lånet, der finansierer obligationskøbet, er fradragsberettiget.

Da lånet er optaget i samme valuta som obligationen og har samme løbetid, vil der ikke være nogen reel valutakursrisiko ved arrangementet.

Det foreslås, at kursgevinster og kurstab på fordringer og gæld i fremmed valuta også for privatpersoner medregnes i den skattepligtige indkomst. Herefter vil det ikke være muligt at opnå risikofri gevinster ved lånefinansieret investering i fremmedmøntede obligationer.

Til § 1, nr. 8

(fremmedmøntede konvertible obligationer)

Efter lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås det, at der indføres ens regler for alle skattepligtige, der har gevinst eller tab på fordringer og gæld i fremmed valuta. Gevinst bliver skattepligtig, og tab bliver fradragsberettiget, således som det hidtil har været gældende for selskaber og erhvervsdrivende personer.

Med § 1, nr. 8, foreslås det dog, at gevinst og tab på konvertible obligationer i fremmed valuta ikke skal omfattes af disse regler. Det foreslås derimod, at konvertible obligationer i udenlandsk valuta som hidtil skal omfattes af mindsterentereglen.

Konvertible obligationer er som udgangspunkt omfattet af aktieavancebeskatningsloven, som ved

afståelse medfører beskatning på én af følgende måder:

- a) gevinst og tab er for næringsskattepligtige skattepligtig almindelig indkomst uanset ejertiden,
- b) gevinst er for ikke-næringsskattepligtige skattepligtig almindelig indkomst ved afståelse inden for 3 års ejertid, mens tab alene er fradragsberettiget i skattepligtige gevinster på aktier og konvertible obligationer,
- c) gevinst og tab beskattes for hovedaktionærer som særlig indkomst ved afståelse efter mindst 3 års ejertid, og
- d) gevinst er for andre skattefri ved afståelse efter mindst 3 års ejertid, og tab kan ikke fradrages.

Ombytning af konvertible obligationer til aktier har ingen skattemæssige konsekvenser.

Med kursgevinstloven indførtes reglerne om mindsterenten. For at undgå omgælsmuligheder blev også konvertible obligationer inddraget under mindsterentereglen i de tilfælde, hvor en kursgevinst ikke ville blive beskattet som almindelig indkomst enten efter aktieavancebeskatningsloven eller efter ligningslovens § 16 B.

Det betyder i de ovenfor nævnte tilfælde c og d, at kursgevinster ved afståelse af konvertible obligationer bliver beskattet som almindelig indkomst efter kursgevinstloven, hvis de konvertible obligationer ikke opfylder mindsterenten. Uden kursgevinstlovens regler ville sådanne gevinster blive beskattet som særlig indkomst eller være skattefri efter aktieavancebeskatningslovens regler.

Som nævnt foreslås det, at konvertible obligationer i udenlandsk valuta fortsat skal være omfattet af mindsterentereglen. Herved sikres det, at konvertible obligationer som forudsat i aktieavancebeskatningsloven fortsat kan beskattes efter reglerne i aktieavancebeskatningsloven.

Til § 1, nr. 9

(mindsterentereglen)

Mindsterentereglen i kursgevinstloven blev indført for at hindre udstedelse af obligationer, hvis afkast indeholdt et væsentligt element af kursgevinst, som er skattefri for private investorer. Samtidig blev loven udformet med henblik på at undgå påvirkning af markedsrenten.

I visse perioder med rentefald kan det forekomme, at beregningsmetoden til fastsættelse af mindsterenten indebærer en form for misvisning, som kan virke bremsende på rentefaldstendenser.

Dette skyldes, at nominelt højt forrentede obligationer, der er konverterbare, i rentefaldsperioder ikke

vil stige meget over kurs 100 som følge af konverteringsrisikoen.

Beregningen af mindsterenten i kursgevinstordningen er baseret på den gennemsnitlige effektive rente af fast forrentede kroneobligationer i åbne serier. I en rentefaldssituation betyder det, at en del af de konverterbare obligationer, der indgår i beregningsgrundlaget, ikke følger med ned i effektiv rente, fordi de kommer over pari med konverteringsrisiko til følge.

Realkreditinstitutterne holder stadig 10, 11 og 12 pct. obligationsserier åbne for at kunne genbruge dem i tilfælde af rentestigning uden at skulle åbne flere serier, og disse papirer indgår i beregningen af mindsterenten, selv om der aktuelt kun er ringe eller ingen tilgang af dem.

Det foreslås, at konverterbare obligationer, der noteres over pari, udgår af opgørelsen af den effektive obligationsrente den pågældende dag til brug for beregningen af mindsterenten.

Til § 1, nr. 10

Efter kursgevinstlovens § 7, stk. 5, er mindsterenten 2 1/2 pct. for indeksregulerede obligationer, der er udstedt af danske realkreditinstitutter, Dansk Landbrugs Realkreditfond, Danmarks Skibskreditfond, Kongeriget Danmarks Fiskeribank, Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S og Kreditforeningen af Kommuner i Danmark. Det samme gælder fordringer udstedt af pengeinstitutter.

Det fremgår af lovtæksten, at det med hensyn til fordringer udstedt af pengeinstitutter er en betingelse, at fordringerne reguleres efter udviklingen i de af Danmarks Statistik beregnede forbrugerprisindeks eller nettoprisindeks. For obligationer udstedt af de nævnte realkreditinstitutter mv. følger det af særlovgivningen for de respektive institutter, at indeksobligationer kun kan udstedes med indeksregulering på nævnte måde. For Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S fremgår det imidlertid ikke af særlovgivningen, at indeksobligationer skal reguleres efter forbrugerprisindekset eller nettoprisindekset. Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til det lovforslag, hvorefter Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S blev medtaget i kursgevinstlovens § 7, stk. 5, at det ikke har været lovgivers hensigt at give Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S adgang til at udstede blåstemplede obligationer med en anden indeksregulering end de andre nævnte institutter.

Med den foreslåede ændring præciseres det, at betingelsen om indeksregulering efter forbrugerprisindekset eller nettoprisindekset gælder alle de nævnte institutter.

Til § 1, nr. 11

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring af redaktionel karakter.

Til § 1, nr. 12

Ved opgørelsen af eventuelle skattepligtige gevinster eller tab er det principielt anskaffelsesprisen for det enkelte aktiv, der skal lægges til grund. Dette er i langt de fleste tilfælde problemløst.

I tilfælde, hvor en skattepligtig ejer flere fordringer mv. »af samme art«, er det dog i praksis sjældent muligt at fastslå, hvilken fordring der konkret er afstået, når der løbende er købt og solgt af disse fordringer. Det er derfor nødvendigt i disse tilfælde at få fastslået, hvilke fordringer der anses for først afståede. I praksis gælder den formodningsregel, at de først erhvervede anses for at være de først afståede – det såkaldte first-in first-out princip (FIFO-princippet). Dette princip er fastslået i kursgevinstlovens § 8, stk. 3, for obligationer registreret i Værdipapircentralen og i aktieavancebeskatningslovens § 5, stk. 2, for minoritetsaktier.

Med den foreslåede bestemmelse fastslås det, at FIFO-princippet også skal anvendes ved opgørelsen af gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta.

FIFO-princippet skal anvendes i tilfælde, hvor det kan være vanskeligt at afgøre, hvilke fordringer der er solgt i løbet af indkomståret, og hvilke der er anskaffet i løbet af indkomståret, altså i tilfælde, hvor der foreligger et identifikationsproblem.

Et identifikationsproblem vil foreligge i bl.a. følgende tilfælde:

- obligationer med samme udsteder, serie mv., dvs. obligationer, der i Danmark ville blive registreret under samme fondskode,
- pengeinstitut-indskud på samme konto.

I andre tilfælde, hvor et identifikationsproblem ikke foreligger, vil opgørelsen af gevinst eller tab finde sted på grundlag af det enkelte aktivs anskaffelsespris.

Med hensyn til gæld skal hver enkelt gældspost opgøres for sig.

Det foreslås, at Ligningsrådet kan tillade et andet opgørelsesprincip end FIFO.

Til § 1, nr. 13, 14, 16 og 17

De foreslåede ændringer er konsekvensændringer af redaktionel karakter.

Til § 1, nr. 15
(*fraflytningsbeskatning*)

Som led i skatteflugtspakken indførtes bestemmelsen i § 8 B om beskatning af visse urealiserede kursgevinster ved fraflytning.

Denne bestemmelse indeholder ikke en begrænsning, der svarer til aktieavancebeskatningslovens § 13 a, stk. 4, hvorefter fraflytningsbeskatning forudsætter skattepligt til Danmark i sammenlagt 5 år inden for de seneste 10 år før skattepligtsophøret. Dette bevirker bl.a., at også tilflyttere, der kun opholder sig og er skattepligtige her i landet i en begrænset periode – f.eks. udenlandske teknikere, konsulenter, forskere mv. – rammes af kursgevinstlovens fraflytningsbeskatning, når skattepligten igen ophører. For disse grupper vil beskatningen allerede efter de gældende regler ofte blive aktuel, fordi de besidder fremmedmøntede obligationer mv., der ikke opfylder mindstementkravet. Efter de regler, der foreslået i § 1, nr. 7, vil gevinst og tab på samtlige fremmedmøntede fordringer blive skattepligtige efter kursgevinstloven.

Det er utilsigtet, at kursgevinstlovens § 8 B omfatter alle fraflyttere uanset varigheden af deres forudgående skattepligt. Det foreslås derfor, at reglerne i kursgevinstloven om fraflytningsbeskatning bringes på linie med reglerne i aktieavancebeskatningsloven. Efter forslaget skal der kun ske beskatning ved fraflytning, hvis den pågældende har været skattepligtig til Danmark i mindst 5 år inden for de seneste 10 år forud for fraflytningen. Dog skal der også ske beskatning, hvis den pågældende har erhvervet fordringen eller gælden fra sin ægtefælle, der opfylder tidskravet, eller fra et dødsbo, hvor fraflytteren er indtrådt i afdødes skattemæssige stilling (er succederet), eller hvis fraflytteren har erhvervet fordringen eller gælden efter reglerne om succession ved familieoverdragelse.

Til § 1, nr. 18
(*finansielle kontrakter*)

Forslaget omfatter terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter, der kan anvendes som finansielle kontrakter.

Ved en *terminskontrakt* forstås en aftale om overdragelse af et aktiv eller af en gældsforpligtelse til en på forhånd fastsat pris, hvor afvikling af kontrakten finder sted efter aftaletidspunktet. Som terminskontrakter betragtes dog ikke aftaler, hvor afviklingstidspunktet nok ligger senere end aftaletidspunktet, men hvor afvikling finder sted inden for den afviklingsfrist, der på området anses for at være sædvanlig.

Ved en aftale om en *køberet* forstås en aftale om, at køberettens indehaver har en ret til at erhverve et ak-

tiv eller et passiv til en på forhånd aftalt pris på eller inden en bestemt dato.

Ved en aftale om en *salgsret* forstås en aftale om, at salgsrettens indehaver har en ret til at afstå et aktiv eller et passiv til en på forhånd aftalt pris på eller inden en bestemt dato.

Det er uden betydning for reglerens anvendelse, om der er tale om en skriftlig eller mundtlig aftale.

Som terminskontrakt eller aftale om en køberet eller salgsret betragtes også aftaler, der kan opfyldes ved afregning af en difference mellem den på forhånd aftalte pris og en pris beregnet efter kontraktens indhold.

De finansielle kontrakter kan enten basere sig på et håndgribeligt aktiv (f.eks. valuta, fordring, aktie eller vare) eller på et indeks, en rente, en gældsforpligtelse eller lignende.

Omfattet af de foreslåede regler er endvidere kontrakter, der er sammensat af de nævnte kontrakter, f.eks. en aftale om en køberet til en terminskontrakt.

Terminskontrakter og aftaler om købe- og salgsretter, således som de er defineret ovenfor, omfatter en lang række aftaler, der ikke benyttes som finansielle instrumenter. Det gælder i første række dagligdags aftaler, der indeholder tilbud om køb og salg af varer og tjenesteydelser. Det ville ikke være hensigtsmæssigt, at de foreslåede regler skulle gælde for andet end kontrakter, der kan anvendes som finansielle instrumenter. I den foreslåede § 8 D opregnes derfor en række kontraktformer, der ikke skal omfattes af de foreslåede regler.

1) Da terminskontrakter og aftaler om salgsretter og køberetter til fast ejendom vedrører bestemte ejendomme, vil kontrakterne ikke kunne fungere som finansielle instrumenter i modsætning til kontrakter, som vedrører gjenstande, der alene er bestemt ved deres art (f.eks. obligationer eller aktier). Der er derfor ikke noget behov for at inddrage kontrakter vedrørende fast ejendom under de foreslåede regler. Beskatningen af de nævnte kontrakter vil i stedet som hidtil være reguleret i ejendomsavancebeskatningsloven, for så vidt angår ikke-næringsskattepligtiges terminskontrakter og køberetter. For så vidt angår næringsskattepligtiges kontrakter og ikke-næringsskattepligtiges salgsretter, reguleres beskatningen af statskatte-loven.

2) En ret udstedt af et selskab, som berettiger erhververen til at tegne nyudstedte aktier mv. eller konvertible obligationer i selskabet, er en *tegningsret* omfattet af aktieavancebeskatningsloven. Det foreslås, at sådanne retter fortsat skal beskattes efter aktieavancebeskatningsloven regler. Betegnelsen warrant anvendes ofte synonymt med option

(køberet). I nogle tilfælde dækker begrebet dog den særlige køberet, som en aktietegningsret er. Hvis dette er tilfældet, vil warrant'en fortsat skulle behandles efter aktieavancebeskatningslovens regler.

- 3) Det foreslås, at *kurskontrakter* fortsat skal være indkomstopgørelsen uvedkommende. Det drejer sig om låntagers salg af obligationer på termin (eller futurekontrakt) i forbindelse med kurssikring ved optagelse af realkreditlån eller realkreditlignende lån. Det er dog en betingelse, at låntager ikke er generelt skattepligtig efter kursgevinstlovens §§ 2-3 eller driver næring ved omsætning af fast ejendom.
- 4) *Konverteringsretter*, der er en del af konverterbare obligationer og typiske sælgerpantebreve, omfattes ikke af de foreslåede regler. Det er almindeligt, at obligationer og sælgerpantebreve er konverterbare. Det vil sige, at låntager kan indløse lånet til pari (kurs 100). Dette er reelt en køberet til obligationen eller pantebrevet, som långiver indrømmer låntager. Af praktiske grunde vil det være mest hensigtsmæssigt, at sådanne rettigheder ikke beskattes selvstændigt, men sammen med den obligation eller det pantebrev, de er en del af.
- 5) *Terminskontrakter* og aftaler om købe- og salgsretter vedrørende varer og tjenesteydelser omfattes ikke, når det ved kontraktens indgåelse er forudsat, at opfyldelse af kontrakten skal ske ved levering. Det er endvidere en forudsætning, at kontrakten ikke er noteret på børs mv.

Der er ikke behov for nye regler på dette område, som først og fremmest vedrører dagligdags aftaler, der indeholder tilbud om levering af varer og tjenester til privat brug eller i virksomhed. Disse aftaler har typisk en sådan karakter, at kontrakten ikke kan anvendes som finansielt instrument.

For aftaler om købe- eller salgsretter, der anvendes som finansielle kontrakter, betales normalt et vederlag (en præmie). Der betales derimod normalt ikke vederlag for dagligdags aftaler.

I Optionsudvalgets betænkning anførtes det, at kontrakter baseret på råvarer, herunder ædle metaller, efter udvalgets opfattelse burde omfattes af de nye regler. Disse kontrakter fungerer i vid udstrækning som finansielle instrumenter. Udvalget pegede dog på, at råvarebegrebet burde defineres forholdsvis snævert. Det ville endvidere efter udvalgets opfattelse være hensigtsmæssigt, at f.eks. landmænds kontrakter vedrørende deres produktion blev holdt uden for de foreslåede beskatningsregler. Sådanne kontrakter anvendes typisk ikke som finansielle instrumenter og omsættes normalt ikke.

Det er vanskeligt at afgrænse råvarer over for andre varer. Hertil kommer, at det ville være overordentlig vanskeligt at afgrænse den særlige gruppe råvarekontrakter, som vedrører landmænd m.fl.'s produktion. En sådan afgrænsning ville give anledning til mange tvivlsspørgsmål og ville derfor stride mod ønsket om klare regler på området.

Det foreslås derfor, at der ikke skabes særlige regler for sædvanlige kontrakter vedrørende landmænds produktion, samt at også sædvanlige kontrakter vedrørende råvarer holdes uden for det foreslåede regelsæt på følgende betingelser:

- Kontrakten kan kun opfyldes ved levering.
- Råvarerne skal leveres til privat brug eller til brug i modtagerens virksomhed eller som produkt af egen virksomhed.
- Kontrakten må ikke være noteret på børs mv. Ved kontrakter noteret på børs mv. forstås ikke alene kontrakter, der er noteret på officielle børser, men også kontrakter noteret på markeder, hvor kontrakterne i praksis er lige så likvide.

Opfylder den ene kontraktpart ikke disse betingelser, beskattes denne kontraktpart efter det foreslåede regelsæt.

Det skal allerede ved kontraktens indgåelse være forudsat, at opfyldelse af kontrakten kun kan ske ved levering. Hvis kontrakten alligevel senere opfyldes ved differenceafregning, vil dette dokumentere, at kontrakten faktisk kunne opfyldes på anden måde end ved levering.

Alle andre råvarekontrakter, det vil sige kontrakter, der kan anvendes som finansielle instrumenter, omfattes af de foreslåede regler. Indgår en skattepligtig f.eks. modgående kontrakter vedrørende sin produktion, vil der ikke være tale om sædvanlige aftaler, men derimod finansielle kontrakter.

Optionsudvalget pegede på, at det var u hensigtsmæssigt, hvis beskatningen af en kontrakt afhang af, om der skete levering efter kontrakten eller ej. Ulemperne herved skønnes dog at være mindre end ulemperne ved at inddrage et stort antal dagligdags råvarekontrakter under de foreslåede regler, herunder beskatning efter lagerprincippet.

Det foreslås ved indsættelse af en ny § 8 E i kursgevinstloven, at opgørelse af gevinst og tab på finansielle kontrakter skal ske efter lagerprincippet. Efter de gældende regler sker opgørelse som hovedregel efter realisationsprincippet, hvilket vil sige, at gevinst og tab indgår i den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvor gevinsten eller tabet realiseres. Efter lagerprincippet opgøres gevinst og tab ved udgangen af hvert enkelt indkomstår. Gevinsten eller tabet på en finansiell kontrakt opgøres som forskellen mellem kontraktens værdi ved indkomstårets begyndelse og

ved dets udløb. Er kontrakten anskaffet (d.v.s. indgået eller overtaget) i indkomståret, opgøres gevinst eller tab som forskellen mellem kontraktens anskaffelsessum og kontraktens værdi ved indkomstårets udløb. Tilsvarende gælder for kontrakter, der er realiseret (d.v.s. afstået, udnyttet eller udløbet udnyttet) i indkomståret, at gevinst eller tab opgøres som forskellen mellem værdien ved årets begyndelse og værdien ved realiseringen. For terminskontraktens vedkommende er værdien ved realiseringen værdien på terminsdagen, hvorved forstås den i en terminskontrakt fastsatte afviklingsdag. For købe- og salgssretters vedkommende er værdien ved realiseringen enten afståelsessummen, hvis kontrakten afstås, eller værdien på udløbsdagen, hvorved forstås den dag, kontrakten udnyttes eller udløber udnyttet. Er kontrakten anskaffet og realiseret inden for samme indkomstår, opgøres gevinsten eller tabet som forskellen mellem anskaffelsessummen og værdien ved realiseringen.

Det foreslås, at lagerprincippet skal anvendes for finansielle kontrakter af alle skattepligtige og af realrenteafgiftspligtige.

Lagerprincippet foreslås først og fremmest, fordi et realisationsprincip ville give betydelige muligheder for skattetænkning. Man kunne f.eks. indgå både en købskontrakt og en salgskontrakt til samme type aktiv, f.eks. valuta, med udløbsdag lige efter indkomstårets udløb. Dispositionen ville derved være risikofri, da tab på den ene kontrakt ville svare til gevinst på den anden. Den tabgivende kontrakt kunne så afhændes umiddelbart før indkomstårets udløb, mens den gevinstgivende kontrakt kunne beholdes til kontraktens udløb. Herved kunne der under et realisationsprincip opnås et rentefrit lån svarende til skatteværdien af det realiserede tab. Ved at indgå stadig større kontrakter ville metoden i princippet kunne anvendes til at opnå en skatteudskydelse af ubegrænset størrelse og ubegrænset tidsmæssig udstrækning. Det ville give næsten uoverstigelige administrative vanskeligheder for skattemyndighederne at identificere og tilsidesætte sådanne arrangementer med skattetænkning i periodeafgrænsning.

Mange pengeinstitutter og visse andre store markedsdeltagere anvender i forvejen lagerprincippet for deres øvrige aktiver og passiver.

Anvendelsen af lagerprincippet kan imidlertid i ganske særlige tilfælde give betydelige problemer.

Visse virksomheder indgår kontrakter, der skal sikre en stor del af virksomhedens omsætning. Det kan typisk dreje sig om lange terminskontrakter mv. til sikring af valutabetalinger eller vareleverancer til eller fra virksomheden. Beskatning efter lagerprincippet kan i sådanne tilfælde medføre en væsentlig økonomisk belastning af virksomheden. Det vil være til-

fældet, hvis det er forbundet med store omkostninger at realisere gevinsten på kontrakten for at skaffe midler til skattebetalingen samt indgå nye kontrakter for fortsat at sikre virksomhedens leverancer.

Det foreslås derfor, at Ligningsrådet skal kunne give tilladelse til, at virksomheder i disse særlige tilfælde kan anvende realisationsprincippet.

Det forudsættes, at dispensationen kun vil blive givet i ganske få tilfælde.

Det skal være en betingelse for dispensationen, at anvendelsen af lagerprincippet vil være til væsentlig økonomisk ulempe for virksomheden.

Dette indebærer blandt andet, at der skal være betydelige omkostninger forbundet med at frigøre likviditet til skattebetalingen, f.eks. ved at realisere gevinsten på kontrakten og eventuelt indgå en ny kontrakt. Det indebærer endvidere, at dispensationen normalt kun vil blive givet for kontrakter med lang løbetid, hvor lagerprincippet betyder en væsentlig fremrykket beskatning i tilfælde af gevinst. Denne betingelse vil ikke være opfyldt, såfremt gevinst på kontrakten realiseres inden det tidspunkt, hvor skatten af den lagerbeskattede gevinst forfalder.

En betingelse for dispensation er endvidere, at virksomheden ikke har tegnet modgående kontrakter, der i store træk neutraliserer den fremtidige risiko på den oprindelige kontrakt. Det skyldes, at lagerprincippet ved modgående kontrakter ikke medfører en likviditetsmæssig belastning, da gevinst på den ene kontrakt modsvares af tab på den modgående kontrakt.

Det er også en betingelse, at kontrakterne indgås som led i virksomhedens primære drift for at sikre leverancer til eller fra virksomheden. Der vil typisk være tale om valutaterminskontrakter og kontrakter vedrørende virksomhedens råvarer eller produkter. Kontrakter med obligationer eller aktier som underliggende aktiver vil ikke kunne omfattes af en dispensation.

Det skal påhvile virksomheden at godtgøre over for Ligningsrådet, at betingelserne for dispensation er opfyldt. Dispensationen vil normalt forudsætte, at ansøgning indgives senest, når kontrakten indgås.

Der bør ikke gives dispensation til virksomheden til generelt at anvende realisationsprincippet. Derimod vil det være hensigtsmæssigt, at virksomhederne får tilladelse til at fravige lagerprincippet for visse typer af kontrakter, der opfylder betingelserne nævnt ovenfor. Herved undgås, at Ligningsrådet skal tage stilling til ansøgninger vedrørende den enkelte kontrakt.

Hvis der gives dispensation, betyder det, at fortjeneste eller tab på kontrakten opgøres efter realisa-

tionsprincippet. Det vil sige, at beskatningen sker, når kontrakten udløber eller afstås.

Det foreslås på ét punkt at indføre en særregel i forhold til den foreslåede generelle symmetriske beskatning af finansielle kontrakter. Det foreslås således ved indsættelse af en ny § 8 *Fi* kursgevinstloven at begrænse adgangen til at fradrage tab for så vidt angår kontrakter, der kan indebære salg af aktier. Det drejer sig om udstedte køberetter og erhvervede salgsetter til aktier samt salg af aktier på terminskontrakter. Den begrænsede adgang til tabsfradrag skal kun gælde ikke-næringskattepligtige efter aktieavancebeskatningsloven.

Uden en begrænsning af adgangen til at foretage tabsfradrag for kontrakter, der kan indebære salg af aktier, ville der opstå mulighed for skattearbitrage baseret på aktieavancebeskatningslovens regler om skattefrihed for minoritetsaktionærer for fortjeneste ved salg af aktier ved mindst tre års ejertid.

Eksempel: Man kunne købe en portion minoritetsaktier og samtidig indgå en terminskontrakt med en løbetid på 3 år om salg af samme type aktier. Hvis aktiekursen efter 3 år er faldet, sælges aktierne lige før udløbet af 3-års fristen. Hvis aktiekursen er steget, sælges aktierne lige efter 3-års fristen. Det bevirker, at et eventuelt tab ved salget bliver fradragsberettiget (i anden aktiegevinst), mens en eventuel gevinst bliver skattefri. Bliver der tab på aktiesalget, vil der samtidig være gevinst på terminskontrakten, og bliver der gevinst på aktiesalget, vil denne som nævnt være skattefri, mens det samtidige tab på terminskontrakten vil være fradragsberettiget. Arrangementet kunne tilrettelægges med hensyn til salgskurs på terminskontrakten og med hensyn til størrelsen af den købte og solgte aktieportion, så det altid ville give en risikofri gevinst efter skat.

Det foreslås, for at undgå skattearbitrage som i det skitserede eksempel, at tab på kontrakter, der indeholder ret eller pligt til at afstå aktier, kun kan fradrages i det omfang, tabet kan rummes i tidligere års beskattede nettogevinster på samme kontrakt. Sådanne tab fradrages i det indkomstår, tabet vedrører. Der skal således ikke ske regulering af indkomstopgørelsen for de tidligere indkomstår. Tab kan dog også fradrages i indkomstårets og de følgende 5 indkomstårs nettogevinster på kontrakter vedrørende samme aktie. Ved »samme aktie« forstås en aktie i samme aktieklasser i samme selskab. Tab, der kan fradrages i et tidligere år, kan ikke fremføres til et senere år.

Adgangen til at fradrage tab på de omhandlede aktiebaserede kontrakter, i det omfang tabet ikke overstiger tidligere års beskattede nettogevinster, er en følge af det foreslåede lagerprincip. I modsat fald ville der kunne ske beskatning af en tabgivende finansi-

el kontrakt: Hvis kontrakten løber over to år, og der efter lagerprincippet er opgjort en fortjeneste i år 1 og tab i år 2, ville der ske beskatning af fortjenesten i år 1 uden adgang til fradrag for tabet i år 2. Der ville således ske beskatning, uanset om kontrakten samlet set gav tab.

Kontrakter, der baseres på et aktieindeks, foreslås behandlet på samme måde som aktiebaserede kontrakter.

Særreglen skal ikke gælde næringskattepligtige efter aktieavancebeskatningsloven, da disse ved indkomstopgørelsen fuldt ud skal medregne gevinst på aktiehandler.

Til § 1, nr. 19 og 20

Det foreslås, at finansielle kontrakter, ligesom fordringer omfattet af kursgevinstloven, anses afstået henholdsvis anskaffet, når de overdrages eller erhverves ved gave eller arveforsku.

Til § 2, nr. 1 og 2

Det foreslås, at gevinst og tab på finansielle kontrakter for personer skal behandles som kapitalindkomst. Personer, der driver næringsvirksomhed med finansielle kontrakter eller modtager sådanne som vederlag i deres næringsvirksomhed, beskattes dog af gevinst og tab som personlig indkomst, jf. forslagens § 1, nr. 5.

Til § 3, nr. 1

Efter realrenteafgiftslovens § 3, stk. 1, omfatter afgiftsgrundlaget alle former for formueafkast, der ikke udtrykkeligt er undtaget fra realrenteafgiften. I bestemmelsen er opregnet en række eksempler på afgiftspligtigt formueafkast.

Den foreslåede bestemmelse medtager de finansielle kontrakter som eksempel på afgiftspligtigt formueafkast.

Realrenteafgiftspligtige skal opgøre gevinst og tab efter samme regler som skattepligtige, dvs. efter lagerprincippet. For de realrenteafgiftspligtige foreslås, ligesom for skattepligtige, begrænset adgang til tabsfradrag vedrørende kontrakter, der kan indebære afståelse af aktier.

Til § 3, nr. 2

Med den foreslåede tilføjelse præciseres det, at afgiftsfrigtagelsen for tegningsretter og andre rettigheder til aktier mv. alene omfatter sådanne rettigheder, som er omfattet af aktieavancebeskatningsloven. F.eks. er køberetter eller terminskontrakter vedrøren-

de aktier mv. og konvertible obligationer afgiftspligtige.

Til § 4

Der er tale om konsekvensændringer i ligningslovens regler om begrænsning af adgangen til underskudsfremførelse ved selskabsoverdragelser.

Til § 5

Akkumulerende investeringsforeninger er skattepligtige af den fulde indkomst efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a. I modsætning hertil er udloddende investeringsforeninger kun skattepligtige af overskud fra erhvervs-mæssig virksomhed efter § 1, stk. 1, nr. 6. § 1, stk. 1, nr. 5 a angiver betingelserne for, hvornår en investeringsforening anses for udloddende. En investeringsforening er udloddende, hvis foreningen ifølge sine vedtægter er forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende indkomstår at udlodde de i indkomståret indtjente renter og udbytter, realiserede kursgevinster på fordringer, der ikke opfylder mindsterentekravet, samt fortjenester efter aktieavancebeskatningslovens §§ 2 - 2 a. Beskatning sker hos medlemmerne af foreningen ved den pligtige udlodning af indtjente midler.

Som en konsekvens af de foreslåede regler for beskatning af gevinst og tab på finansielle kontrakter og på fremmedmøntede fordringer og gæld foreslås det, at sådanne nettofortjenester ligestilles med andre skattepligtige gevinster efter kursgevinstloven samt renter, udbytter mv. i forbindelse med de udloddende investeringsforeningers udlodningspligt.

Da der kan blive tale om nettotab i ét år og nettogevinst i efterfølgende år, foreslås det endvidere at give adgang til at modregne et nettotab i eventuel nettogevinst inden for de fem efterfølgende indkomstår. En sådan adgang har investeringsforeningerne allerede med hensyn til tab efter aktieavancebeskatningslovens § 2. Forslaget vil sikre en skattemæssig ligestilling af personer, der investerer via en udloddende investeringsforening, og personer, der investerer direkte.

Til § 6

I § 5 er det for udloddende investeringsforeninger som en konsekvens af de foreslåede regler for beskatning af gevinst og tab på finansielle kontrakter og på fremmedmøntede fordringer og gæld foreslået, at sådanne nettofortjenester ligestilles med andre skattepligtige gevinster efter kursgevinstloven samt renter,

udbytter mv. i forbindelse med de udloddende investeringsforeningers udlodningspligt.

Det foreslås tilsvarende at ændre reglerne for beskatning af medlemmerne af kontoførende investeringsforeninger, således at gevinst og tab på finansielle kontrakter og på fremmedmøntede fordringer og gæld ligestilles med andre skattepligtige gevinster efter kursgevinstloven samt renter, udbytter mv.

Forslaget vil sikre en skattemæssig ligestilling af personer, der investerer via en kontoførende investeringsforening, og personer, der investerer direkte.

Til § 7, nr. 1 og 2

Efter skattekontrollovens § 10 A skal den, der indløser rentekuponer eller tilskriver renter vedrørende obligationer, foretage årlige indberetninger til skattemyndighederne om renternes størrelse og obligationernes kursværdi mv. efter nærmere regler, der fastsættes af skatteministeren.

Efter skattekontrollovens § 10 B skal der foretages indberetning om overdragelse af obligationer efter nærmere regler, der fastsættes af skatteministeren.

For at styrke kontrollen med skattepligtige kursgevinster efter kursgevinstloven foreslås indberetningspligten efter skattekontrollovens §§ 10 A og 10 B tydeliggjort og udvidet til også at omfatte indberetning af oplysninger om indfrielse og overdragelse af obligationer, der er udstedt uden pålydende rente eller med en pålydende rente under mindsterenten efter kursgevinstlovens § 7.

Til § 7, nr. 3

Efter skattekontrollovens § 10 B skal der foretages indberetning til skattemyndighederne om overdragelse af obligationer efter nærmere regler, der fastsættes af skatteministeren.

For at styrke kontrollen med skattepligtige kursgevinster efter kursgevinstloven foreslås indberetningspligten efter § 10 B udvidet til at omfatte indgåelse af aftaler om eller overdragelse af terminkontrakter, køberetter og salgsretter omfattet af kursgevinstloven.

For at begrænse mængden af oplysninger om finansielle kontrakter, der skal indberettes og administreres, foreslås indberetningspligten efter § 10 B kun udvidet med oplysninger om kontrakter, hvor den ene aftalepart er en person. Det skønnes, at behovet for at få indberetning om kontrakter, hvor aftaleparterne er selskaber og lignende, er mindre, fordi selskaberne er regnskabspligtige.

*Til § 8
(ikrafttræden)*

Det foreslås, at loven skal have virkning fra fremsættelsesdatoen.

Den generelle skattepligt vedrørende fordringer og gæld i danske kroner for selskaber mv. foreslås indført med virkning for gevinst og tab, der realiseres den 1. januar 1991 eller senere. Gevinster, der er op-tjent inden lovens ikrafttræden, og som var skattefrie efter de hidtidige regler, skal ikke beskattes. De skattepligtige kan derfor vælge ved opgørelsen af skattepligtige gevinster og tab at anvende værdien ved begyndelsen af indkomståret 1991 eller værdien pr. 31. december 1990 i stedet for den faktiske anskaffelsessum for fordringer og værdien af gælden ved påtagelsen af forpligtelsen. Valget mellem den faktiske anskaffelsessum for fordringer (henholdsvis værdien ved påtagelsen af forpligtelsen) og værdien ved begyndelsen af indkomståret 1991 eller værdien pr. 31. december 1990 skal træffes for samtlige fordringer og forpligtelser under ét.

Den generelle beskatning af gevinst og tab på fremmedmøntede fordringer og gæld foreslås indført med virkning fra lovforslagets fremsættelsesdato. Gevinster, der ligger forud for fremsættelsesdatoen, og som var skattefrie efter de hidtidige regler, skal efter forslaget ikke beskattes. De skattepligtige kan derfor vælge ved opgørelsen af skattepligtige gevinster og tab at anvende værdien på datoen for lovforslagets fremsættelse i stedet for den faktiske anskaffelsessum

for fordringen og værdien af gælden ved påtagelsen af forpligtelsen. Valget mellem den faktiske anskaffelsessum for fremmedmøntede fordringer (henholdsvis værdien ved påtagelsen af forpligtelsen) og værdien på datoen for lovforslagets fremsættelse skal træffes for samtlige fordringer og forpligtelser under ét.

Fradragsretten for generelt skattepligtiges kurstab ved udstedelsen af fremmedmøntede obligationer mv. foreslås ligeledes gennemført med virkning fra datoen for lovforslagets fremsættelse.

De ændrede regler for beregning af mindsterenten foreslås gennemført med virkning fra og med fastsættelsen af mindsterenten for 1. halvår 1991.

Justeringen af beskatningsreglerne i forbindelse med fraflytning foreslås gennemført med virkning fra den 18. februar 1987, hvor det oprindelige lovforslag om beskatning ved fraflytning fik virkning.

Reglerne for beskatning af finansielle kontrakter foreslås indført med virkning for kontrakter, der indgås (dvs. erhverves, udstedes eller overdrages) den 1. januar 1991 eller senere. Hvis to parter, A og B, inden den 1. januar 1991 har indgået en finansiell kontrakt, og den ene part, f.eks. B, den 1. januar 1991 eller senere overdrager sine rettigheder og pligter efter kontrakten til en tredje part, C, behandles alene C efter de nye regler, mens A og B behandles efter de hidtil gældende regler.

De ændrede regler i skattekontrolloven foreslås indført med virkning fra og med den 1. januar 1991.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1.

I lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld (kursgevinstloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 627 af 29. september 1987, som senest ændret ved § 28 i lov nr. 386 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. I lovens *titel* ændres »fordringer og gæld« til »fordringer, gæld og finansielle kontrakter«.

Lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld.

2. I § 1, 1. pkt., indsættes efter »pengefordringer«: »samt gevinst og tab på terminkontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter«.

3. I § 1, *sidste pkt.*, ændres »§ 6, stk. 3« til: »§ 6, stk. 2«.

§ 1. Gevinst og tab ved afståelse eller hel eller delvis indfrielse af obligationer, pantebreve, gældsbreve og andre pengefordringer medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter denne lov. Loven omfatter ikke præmieobligationer. Konvertible obligationer omfattes kun af § 6, stk. 3, og § 7, stk. 7.

4. § 2, 2. pkt., ophæves.

§ 2. Skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-3 og 5-6, og stk. 2, 1. pkt., samt § 2, stk. 1, litra a, eller efter lov om beskattning af fonde, visse foreninger og institutter skal ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregne gevinst og tab på fordringer, som omfattes af § 1. Skattepligten er dog betinget af, at de driver virksomhed som pen-

geinstitut, forsikringsselskab eller investeringsforening eller er omfattet af realkreditloven, lov om visse kreditinstitutter eller i øvrigt udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering.

5. § 4, 1. pkt., affattes således:

»Gevinst og tab på fordringer, som omfattes af § 1, og på kontrakter, som omfattes af § 8 C, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter statsskattelovens §§ 4-6, hvis fordringen eller kontrakten er erhvervet som vederlag i næring.«.

§ 4. Gevinst og tab på fordringer, som omfattes af § 1, og som den skattepligtige har erhvervet som vederlag i næring, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter statsskattelovens §§ 4-6. Dette gælder dog ikke gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af børsnoterede obligationer.

6. I § 5, *stk. 4*, indsættes efter »Dette gælder dog kun«: »forpligtelser i danske kroner og kun«.

§ 5. Gevinst og tab, som en skyldner realiserer ved frigørelse for forpligtelser ifølge fordringer, som omfattes af § 1, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for de skattepligtige, der omfattes af § 2, jf. dog § 5, stk. 3-5.

Stk. 2. For øvrige skattepligtige gælder § 5, stk. 4-5, og § 6, stk. 1, samt statsskattelovens §§ 4-6.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan de skattepligtige, som omfattes af § 2, ikke fradrage tab ved indeksregulering af hovedstol eller restgæld på lån ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Skattepligtige, der både har fordringer

og gæld, som indeksreguleres, kan dog fradrage tab ved indeksregulering i det omfang, det ikke overstiger gevinst ved indeksregulering efter udviklingen i samme indeks.

Stk. 4. Uanset stk. 1 og stk. 2 kan de skattepligtige, som omfattes af §§ 2-3, ikke fradrage tab som følge af indfrielse af egne udstedte obligationslån, indlånsbeviser, pantebreve og andre gældsbreve samt ansvarlig indskudskapital m.v. ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvor indfrielsen sker til en forud fastsat overkurs i forhold til værdien ved forpligtelsens påtagelse. Dette gælder dog kun, hvis den pålydende rente er lig med eller højere end den mindsterente, der fastsættes efter § 7, stk. 3 og stk. 4, på tidspunktet for påtagelsen af forpligtelsen. Reglerne i 1. og 2. pkt. gælder ikke lån, som skattepligtige, der omfattes af § 2, den 15. maj 1985 var forpligtet til at indfri til overkurs.

7. § 6, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Fordringer og gæld i danske kroner betragtes som fordringer og gæld i fremmed valuta, hvis hovedstolen, henholdsvis restgælden, reguleres i forhold til en eller flere valutakurser.«

8. § 6, stk. 3, der bliver *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Gevinst på konvertible obligationer i fremmed valuta medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst, hvis den pålydende rente på erhvervelsestidspunktet er lavere end mindsterenten efter § 7. Det gælder dog ikke, hvis gevinst og tab medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst efter aktieavancebeskatningsloven, eller hvis afståelsessummen beskattes som almindelig indkomst efter ligningslovens § 16 B.«

§ 6. Gevinst og tab på fordringer og gæld i fremmed valuta medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for selskaber m.v., der er skattepligtige efter § 1, stk. 1, nr. 1-3 og 5-6, og stk. 2, 1. pkt., samt § 2, stk. 1, litra a, i selskabsskatteloven eller efter lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v. For andre skattepligtige medregnes gevinst og tab ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvis det godtgøres, at for-

dringen eller gælden har tilknytning til erhvervmæssig virksomhed.

Stk. 2. Gevinst på fordringer i fremmed valuta, der ikke omfattes af stk. 1, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvis fordringens pålydende rente på erhvervelsestidspunktet er lavere end mindsterenten efter § 7.

Stk. 3. Stk. 2 omfatter konvertible obligationer, uanset tilknytning til erhvervmæssig virksomhed, for så vidt gevinst og tab ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst efter lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v., eller for så vidt afståelsessummen ikke beskattes som almindelig indkomst efter ligningslovens § 16 B.

9. I § 7, *stk. 3, 3. pkt.*, indsættes efter »bortset fra«: »konverterbare obligationer noteret over pari samt«.

10. § 7, *stk. 5, 2. pkt.* ophæves, og i stedet indsættes:

»Dette gælder tillige fordringer, som er udstedt af pengeinstitutter. 1. og 2. pkt. gælder dog kun obligationer og fordringer, som reguleres fuldt ud efter udviklingen i de af Danmarks Statistik beregnede forbrugerprisindeks eller nettoprisindeks.«

§ 7. ---

Stk. 3. Mindsterenten fastsættes for halvårene januar-juni og juli-december, jf. dog stk.

4. Mindsterenten for det følgende halvår beregnes på grundlag af et simpelt gennemsnit opgjort med to decimaler af en af Københavns Fondsbørs dagligt udregnet effektiv obligationsrente for de seneste 20 børsdage forud for 15. december og 15. juni. Den effektive obligationsrente opgøres med to decimaler for fastforrentede kroneobligationer i åbne serier, der noteres på Københavns Fondsbørs, bortset fra indeksregulerede obligationer. Mindsterenten udgør den efter 2. pkt. beregnede gennemsnitsrente ganget med 7/8 og nedrundet til nærmeste hele antal procent-points. Mindsterenten offentliggøres 5. sidste børsdag forud for den periode, hvori mindsterenten skal gælde.

Stk. 4. Er den effektive obligationsrente, jf. stk. 3, 3. pkt., i 10 på hinanden følgende børsdage mere end 2 procent-points højere eller 1 procent-point lavere end det gennemsnit, der

Bilag til f. t. l. vedr. kursgevinstloven m.m.

danner grundlag for halvårets eller resten af halvårets mindsterente, beregnes mindsterenten efter stk. 3, 4. pkt., på grundlag af et simpelt gennemsnit af den effektive obligationsrente i disse 10 børsdage i stedet for gennemsnitsrenten efter stk. 3, 2. pkt. Den således beregnede mindsterente er gældende for perioden fra og med den 10. børsdag efter den sidste af de nævnte 10 børsdage. Forhøjelse af mindsterenten efter stk. 3 eller efter 1. og 2. pkt. får tidligst virkning den 20. børsdag efter den senest forudgående ændring af mindsterenten. Denne forhøjelse finder dog ikke sted, hvis restperioden er mindre end 20 børsdage.

Stk. 5. Mindsterenten er 2½ pct. for indeksregulerede obligationer, der er udstedt af danske realkreditinstitutter, Dansk Landbrugs Realkreditfond, Danmarks Skibskreditfond, Kongeriget Danmarks Fiskeribank, Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S og Kreditforeningen af Kommuner i Danmark. Dette gælder tillige fordringer, som er udstedt af pengeinstitutter, og som reguleres fuldt ud efter udviklingen i de af Danmarks Statistik beregnede forbrugerprisindeks eller nettoprisindeks.

11. I § 8, *stk. 2, 3. pkt.*, ændres »§ 6, stk. 3« til: »§ 6, stk. 2«.

12. I § 8 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Hvis en skattepligtig ejer fordringer omfattet af § 6, som er udstedt på ens vilkår af samme udsteder og erhvervet på forskellige tidspunkter, anses den først erhvervede fordring for den først afståede. Tilsvarende anses den først påtagne gæld for den først indfrieede. *Stk. 1, 2. og 3. pkt.*, finder tilsvarende anvendelse.«.

§ 8. Gevinst og tab, der skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medregnes i det indkomstår, hvori gevinsten eller tabet realiseres, jf. dog § 8 B. Ligningsrådet kan tillade, at en anden opgørelsesmåde anvendes. Er en sådan tilladelse givet, kan den herved godkendte opgørelsesmåde kun ændres efter tilladelse fra Ligningsrådet.

Stk. 2. Gevinst eller tab opgøres som forskellen mellem anskaffelsessummen og afståelses- eller indfrielsessummen. Som anskaffelsessum anvendes kursværdien på erhvervelsestidspunktet, medmindre den skattepligtige godtgør at have erhvervet fordringen for et hø-

jere beløb. Anskaffelsessummen for de i § 6, stk. 3, og § 7, stk. 7, omhandlede konvertible obligationer opgøres dog efter lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. Gevinst og tab som nævnt i § 5 opgøres som forskellen mellem forpligtelsens værdi ved påtagelse af forpligtelsen og værdien ved frigørelsen eller indfrielsen. Sker indfrielsen gennem afdrag, medregnes en så stor del ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, som svarer til forholdet mellem på den ene side indfrielsessummen med fradrag af anskaffelsessummen og på den anden side indfrielsessummen.

Stk. 3. Ved afståelse af obligationer, som er registreret i Værdipapircentralen på samme konto inden for samme fondskode, betragtes de først erhvervede obligationer som de først afståede.

13. I § 8 B, *stk. 1*, ændres »§§ 2-7« til: »§§ 2-7 og § 8 C« og »eller gæld« ændres til: », gæld eller kontrakt«.

14. I § 8 B, *stk. 2*, ændres »§§ 8 og 9« til: »§§ 8, 8 E-F og 9«.

15. I § 8 B indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:
»*Stk. 3.* Reglerne i stk. 1 gælder kun for personer, der har været skattepligtige efter kilde-skatteovens § 1 eller § 2, stk. 1, litra d, og for selskaber mv., der har været skattepligtige efter selskabsskatteovens § 2, stk. 1, litra a, i en eller flere perioder på i alt mindst 5 år inden for de seneste 10 år før skattepligtsophøret eller flytningen af skattemæssigt hjemsted. Reglerne i stk. 1 gælder dog også, hvis fordringen, gælden eller kontrakten er erhvervet fra den skattepligtiges ægtefælle, og denne opfylder betingelserne i 1. pkt. Reglerne i stk. 1 gælder ligeledes for skattepligtige, der har erhvervet fordringer, gæld eller kontrakter ved udlæg fra et dødsbo og er indtrådt i boets skattemæssige stilling vedrørende disse, samt for skattepligtige, der er indtrådt i overdragerens skattemæssige stilling efter kildeskatteovens § 33 C.«.

Stk. 3-4 bliver herefter *stk. 4-5*.

16. I § 8 B, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres i 4. *pkt.* »eller gæld« til: », gæld eller kontrakter«.

17. I § 8 B, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, indsættes efter »fordringer«: »og kontrakter omfattet af *stk. 1*«.

§ 8 B. Gevinst og tab, som efter reglerne i §§ 2-7 skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, betragtes som realiseret, hvis gevinsten eller tabet vedrører en fordring eller gæld, der omfattes af skattepligt her i landet, og denne skattepligt ophører af anden grund end den skattepligtiges død. Når en person efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst indgået mellem Danmark og en fremmed stat, Færøerne eller Grønland bliver hjemmehørende uden for Danmark, sidestilles dette ved anvendelse af reglen i 1. pkt. med ophør af skattepligt efter kildeskattelovens § 1.

Stk. 2. Gevinst og tab, der anses for realiseret efter reglen i stk. 1, opgøres efter reglerne i §§ 8 og 9, dog at værdien ved realisationen træder i stedet for afståelses- eller indfrielsessummen. Denne værdi betragtes som anskaffelsessum ved senere afståelse eller indfrielse, såfremt skattepligten til Danmark på ny indtræder.

Stk. 3. Skat, der er betalt til fremmed stat, til Færøerne eller Grønland af gevinst ved afståelse eller indfrielse, kan fradrages i den beregnede skat, i det omfang den betalte skat vedrører gevinst, der er beskattet her i landet. Fradraget kan dog højst udgøre et beløb, der svarer til den danske skat. Hvis der er indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med en fremmed stat, med Færøerne eller med Grønland, gives der dog ikke fradrag for et større skattebeløb end det, som denne stat, Færøerne eller Grønland har et ubetinget krav på at oppebære efter overenskomsten. Når der sker beskatning ved ophør af skattepligt for fordringer eller gæld, der har været omfattet af skattepligt efter kildeskattelovens § 2, stk. 1, litra d, eller selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra a, gives der dog ikke fradrag for den skat, som er betalt i den stat, hvori personen eller selskabet er hjemmehørende.

Stk. 4. Reglerne i § 26 A, stk. 2, og § 26 B i kildeskatteloven gælder ikke for overdragelse af fordringer mellem ægtefæller, der efter reglerne i kildeskatteloven s § 4 anses for samle- vende, hvis en af ægtefællerne skattemæssigt er hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland.

18. Efter § 8 B indsættes:

»§ 8 C. Gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter medreg-

nes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. dog §§ 8 D og 8 F.

§ 8 D. § 8 C anvendes ikke på

- 1) aftaler vedrørende fast ejendom,
- 2) tegningsretter til aktier mv., der omfattes af aktieavancebeskatningsloven,
- 3) salg af obligationer på termin eller futurekontrakt i forbindelse med kurssikring ved optagelse af realkreditlån eller realkreditlignende lån, medmindre sælger er skattepligtig efter kursgevinstlovens §§ 2-3 eller driver næring ved omsætning af fast ejendom, og
- 4) konverteringsretter knyttet til obligationer, pantebreve, gældsbreve og andre pengefordringer.

Stk. 2. § 8 C anvendes heller ikke på sædvanlige aftaler om levering af varer og tjenester til privat brug eller til brug i modtagerens virksomhed eller som produkt af egen virksomhed. Det er en betingelse, at kontrakten kun kan opfyldes ved levering. Det er endvidere en betingelse, at kontrakten ikke er noteret på børs mv.

Stk. 3. Kontrakter, der efter stk. 1-2 ikke omfattes af § 8 C, behandles efter skattelovgivningens almindelige regler.

§ 8 E. Gevinst eller tab efter § 8 C opgøres som forskellen mellem værdien af kontrakten ved indkomstårets udløb og værdien ved indkomstårets begyndelse. Er kontrakten anskaffet i indkomståret, opgøres gevinst eller tab som forskellen mellem værdien ved indkomstårets udløb og kontraktens anskaffelsessum. Er kontrakten realiseret i indkomståret, opgøres gevinst eller tab som forskellen mellem kontraktens afståelsesværdi og kontraktens værdi ved indkomstårets begyndelse. Er kontrakten anskaffet og realiseret i samme indkomstår, opgøres gevinst eller tab som forskellen mellem afståelsesværdien og anskaffelsessummen. Afvikles kontrakten ved levering, anses det overdragne aktiv eller passiv for erhvervet, henholdsvis afstået, til markedsværdien på afviklingsdagen.

Stk. 2. Ligningsrådet kan i ganske særlige tilfælde tillade, at gevinst og tab medregnes i det indkomstår, hvor gevinsten eller tabet realiseres. Det er en betingelse for denne dispensation, at den pågældende kontrakt indgås som led i virksomhedens primære drift for at sikre leverancer til eller fra virksomheden, og at beskatning efter stk. 1 vil være til væsentlig økonomisk ulempe for virksomheden.

§ 8 F. Tab på kontrakter, der indeholder ret eller pligt til at afstå aktier, er fradragsberettigede for de skattepligtige, der er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 3. For øvrige skattepligtige gælder stk. 2 og 3.

Stk. 2. Tab på en kontrakt som nævnt i stk. 1 kan fradrages i det omfang, tabet ikke overstiger tidligere års skattepligtige nettogevinster på kontrakten.

Stk. 3. Yderligere tab, der ikke kan fradrages efter stk. 2, kan fradrages i indkomstårets og de følgende 5 indkomstårs nettogevinster på alle kontrakter omfattet af § 8 C, der indeholder ret eller pligt til at afstå eller at erhverve samme aktie som den tabgivende kontrakt. Fradrag for tab kan kun fremføres til et senere indkomstår, hvis det kan rummes i skattepligtig nettogevinst i et tidligere indkomstår. Tab, der ikke kan fradrages efter stk. 2 og ikke kan fradrages i indkomstårets nettogevinster efter 1. pkt., kan overføres til fradrag i en eventuel ægtefælles nettogevinster i indkomståret på den nævnte type kontrakter. Det er dog en betingelse, at ægtefællerne er samlevende ved indkomstårets udgang, jf. kildeskattelovens § 4. Tabet kan ligeledes inden for hvert af de efterfølgende 5 indkomstår overføres til fradrag i den anden ægtefælles nettogevinster på den nævnte type kontrakter, hvis tabet ikke kan fradrages i den skattepligtiges nettogevinster på de nævnte kontrakter i det pågældende indkomstår.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder tilsvarende for kontrakter, som er baseret på et aktieindeks.«.

19. I § 9, stk. 1, affattes 1. pkt. således:

»Overdragelse og erhvervelse af en fordring omfattet af § 1 eller en kontrakt omfattet af § 8 C ved gave eller arveforskud betragtes som henholdsvis afståelse og anskaffelse.«.

20. I § 9, stk. 2., indsættes to steder efter »fordring«: »eller kontrakt«.

§ 9. Overdragelse og erhvervelse af en fordring ved gave eller arveforskud betragtes som henholdsvis afståelse og anskaffelse. Som afståelsessum henholdsvis anskaffelsessum anvendes den værdi, der lægges til grund ved beregningen af gaveafgift eller indkomstskat i forbindelse med gaven eller arveforskuddet. Er overdragelsen eller erhvervelsen ikke gaveafgiftspligtig eller indkomstskattepligtig, benyttes i stedet værdien i handel og vandel på overdragelsestidspunktet.

Stk. 2. Indskud af en fordring i en opsparing i pensionsejemed, der er omfattet af lov om beskatningen af pensionsordninger m.v., sidestilles med afståelse. Som afståelsessum anses værdien på indskudstidspunktet. Udledning af en fordring fra en opsparing i pensionsejemed som nævnt i 1. pkt. sidestilles med erhvervelse. Som anskaffelsessum anses værdien på udledningstidspunktet.

§ 2.

I lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 661 af 19. oktober 1989, som senest ændret ved lov nr. 423 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) skattepligtige gevinster og fradragsberettigede tab efter kursgevinstloven,«

2. I § 4, stk. 3, indsættes i *sidste punktum* efter »fordringer«: »og kontrakter«.

§ 4. Kapitalindkomst omfatter det samlede nettobeløb af

- 1) renteindtægter og renteudgifter,
- 2) skattepligtige kursgevinster og fradragsberettigede kurstab efter lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld,

Stk. 2. Omkostninger, der i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde kapitalindkomst, fradrages ved opgørelsen af denne.

Stk. 3. Personer skal medregne indtægter og udgifter som nævnt i stk. 1-2 ved opgørelsen af den personlige indkomst, hvis de driver virksomhed som bankierer eller vekselerere og indtægterne og udgifterne hidrører fra denne virksomhed. Det samme gælder, hvis de i øvrigt udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering. Endvidere medregnes i den personlige indkomst gevinster og tab på fordringer, som omfattes af § 4 i lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld.

§ 3

I lov om en realrenteafgift af visse pensions-

kapitaler m.v. (realrenteafgiftsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 762 af 12. december 1988, som senest ændret ved lov nr. 250 af 25. april 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 1, indsættes efter nr. 2:

»2 a) realiserede gevinster og tab på finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstlovens § 8 C og urealiserede ændringer i værdien af disse opgjort efter reglerne i kursgevinstlovens §§ 8 E og 8 F, jf. dog realrenteafgiftslovens § 4, stk. 1, om periodeafgrænsning,«.

2. I § 3, stk. 3, nr. 5, indsættes efter »rettigheder«: »omfattet af aktieavancebeskatningsloven«.

§ 3. Afgiftsgrundlaget omfatter alle former for formueafkast, der ikke er undtaget efter stk. 3, jf. dog § 3 a, herunder:

- 1) renteindtægt af obligationer, konvertible obligationer, pantebreve og andre fordringer,
- 2) urealiserede ændringer i kursværdien som følge af forkortelse af restløbetiden samt realiserede kursgevinster og tab på de i nr. 1 nævnte værdipapirer i danske kroner bortset fra konvertible obligationer,

Stk. 3. Ved opgørelsen af afgiftsgrundlaget medregnes ikke:

- 5) urealiserede ændringer i kursværdien og realiserede kursgevinster og -tab ved afståelse af tegningsretter og andre rettigheder til de i nr. 3 nævnte værdipapirer samt til konvertible obligationer,

§ 4

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 660 af 19. oktober 1989, som senest ændret ved § 27 i lov nr. 386 af 13. juni 1990 foretages følgende ændringer:

1. § 15, stk. 4, nr. 2, affattes således:

»2) skattepligtige gevinster og fradragsberet- tige tab efter kursgevinstloven,«

2. § 15, stk. 5, nr. 3, affattes således:

»3) For underskud hidrørende fra indkomstår, hvori selskabet i hele indkomståret drev virksomhed som pengeinstitut, forsik- ringsselskab eller investeringsforening, el- ler hvor selskabet var omfattet af realkre- ditloven, af lov om visse kreditinstitutter eller i øvrigt udøvede næring ved køb og salg af fordringer eller drev næringsvirk- somhed ved finansiering.«.

§ 15. ---

Stk. 4. Nettokapitalindtægterne opgøres som summen af

- 1) renteindtægter og renteudgifter,
- 2) skattepligtige kursgevinster og fradragsbe- rettigede kurstab efter kursgevinstloven,
- 3) udbytter og skattegodtgørelse efter lig- ningslovens § 16 A og selskabsskattelovens § 17 A,
- 4) skattepligtig fortjeneste eller fradragsbe- rettigede tab ved afståelse af aktier efter ak- tieavancebeskatningsloven og ligningslo- vens § 16 B og
- 5) de i ligningslovens § 8, stk. 3, omhandlede provisioner m.v.

Stk. 5, Stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse

- 1) på selskaber, hvis aktier er børsnoterede,
- 2) såfremt den i stk. 3 nævnte ændring i sel- skabets ejerkreds skyldes overdragelse af aktier til personer omfattet af arveafgiftslo- vens § 2, stk. 1, litra A og B, eller
- 3) for underskud hidrørende fra indkomstår, hvori selskabet i hele indkomståret drev virksomhed som nævnt i kursgevinstlovens § 2, 2. pkt.

§ 5.

I lov om indkomstbeskatning af aktieselska- ber m.v. (selskabsskat), jf. lovbe kendtgørelse nr. 623 af 31. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, nr. 5 a, litra b, affattes således:

b) erhvervede gevinster og tab efter kursge- vinstlovens §§ 6, 7 og 8 C- 8 F, og».

2. I § 1, stk. 1, nr. 5 a, litra c, ændres »§ 2 a,« til: »§ 2 a.«.

3. I § 1, stk. 1, nr. 5 a, indsættes efter litra c:

»Et eventuel negativt beløb efter litra b kan fradrages ved opgørelsen af det beløb, der skal

udloddet. Er det samlede beløb, der herefter opgøres til udlodning, negativt, kan dette for de fem efterfølgende indkomstår fradrages ved opgørelsen af de beløb, der skal udloddet. Fradrag kan kun fremføres til et senere indkomstår, såfremt det ikke for et tidligere indkomstår kan rummes i det beløb, der skal udloddet,«.

§ 1. Skattepligt i henhold til denne lov påhviler her i landet hjemmehørende:

5 a) investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, medmindre foreningen ifølge sine vedtægter er forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende indkomstår at udlodde de i indkomståret:

- a) indtjente renter og udbytter,
- b) realiserede kursgevinster på fordringer, hvor den pålydende rente ikke opfylder kravet til mindsterenten efter lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld, og
- c) realiserede fortjenester som omhandlet i aktieavancebeskatningslovens § 2, nedsat med eventuelle tab efter samme paragraf, samt realiserede fortjenester som omhandlet i aktieavancebeskatningslovens § 2a,

§ 6

I lov om beskatning af medlemmer af investeringsforeninger (investeringsforeningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 654 af 8. oktober 1987, affattes § 2, stk. 1, nr. 2, således:

»2) erhvervede gevinster og tab efter kursgevinstlovens §§ 6, 7 og 8 C–8 F, og«.

§ 2. Medlemmer af en investeringsforening skal ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst medregne deres andel af:

- 1) indtjente renter og udbytter,
- 2) realiserede kursgevinster på fordringer, hvor den pålydende rente ikke opfylder kravet til mindsterenten efter § 7 i lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld, og
- 3) realiserede fortjenester som omhandlet i § 2 i lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v., nedsat med eventuelle tab efter samme paragraf, samt realiserede fortjenester som omhandlet i samme lovs § 2 a.

§ 7

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 596 af 17. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 A, stk. 1., indsættes som 2. pkt.:

»På tilsvarende måde skal oplysning gives om indfrielse af obligationer, der er udstedt uden pålydende rente eller med en pålydende rente under mindsterenten, jf. kursgevinstlovens § 7.«.

§ 10 A. Offentlige kasser, realkreditinstitutter, værdipapircentralen, aktieselskaber, banker, sparekasser, andelskasser, vekselerer og andre, som indløser rentekuponer eller tilskriver renter vedrørende obligationer, skal til brug ved skatteligningen mindst én gang årligt uden opfordring efter nærmere af skatteministeren fastsatte regler give skattemyndighederne oplysning om beløbsstørrelsen af den enkelte obligationsejers indløste rentekuponer eller tilskrevne renter det foregående år og om den pågældende obligations betegnelse og kursværdi ved samme års udløb samt oplysninger som nævnt i stk. 2 og 4.

2. I § 10 B, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »rentekuponer«: », herunder oplysning om overdragelse af obligationer, der er udstedt uden pålydende rente eller med en pålydende rente under mindsterenten, jf. kursgevinstlovens § 7.«.

3. I § 10 B indsættes efter stk. 1:

»Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på indgåelse af aftaler om eller overdragelse af terminkontrakter, køberetter og salgsretter omfattet af kursgevinstloven, når en af aftaleparterne er en person.«.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 10 B. Efter nærmere af skatteministeren fastsatte regler skal der gives skattemyndighederne oplysning om overdragelse af obligationer og rentekuponer. Oplysningspligten kan pålægges den, der formidler overdragelsen, eller erhververen eller overdrageren. Der kan pålægges formidleren pligt til at underrette parterne om de oplysninger, der skal indberettes til skattemyndighederne. Der kan pålægges parterne pligt til at oplyse personnummer m.v. som nævnt i § 10 A, stk. 2 og 4.

Stk. 2. En erhverver eller overdrager, der ikke opfylder en ham pålagt oplysningspligt, kan anses for skattepligtig af indberettede ren-

ter vedrørende den overdragne obligation eller kupon.